Nr. 88 (15.178). Lwów, czwartek 20. kwietnia 1939. Rok LX.
Ч. 88 (15.178). Львів, четвер 20. квітня 1939. Рік LX.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ. ВИДАННЯ: А. Б.

DIŁO

Wychodzi codziennie rano.

Редакція й Адміністрація:
ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 245
Телефон Адміністрації 229
Телефон Друкарні 229-21
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 501.060
„ Банку Чеських Лєгій Праґа „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . . 5.00 зол.
четвертьрічно . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Поділ роль між анґлійською і французькою фльотою

ДОМАГАННЯ ФРАНЦІЇ ПІД АДРЕСОЮ ЕСПАНІЇ.

ПАРИЖ, ПАТ. Паризькі політичні кола і французька преса ждуть на закінчення берлінського свята з нагоди уродин канц. Гітлера і на його промову в райхстагу 28. ц. м. Здогадуються, що канц. Гітлер відповідаючи на поклик през. Рузвельта звернеться безпосередньо до американської опінії понад головою шефа американської держави, щоб вияснити їй становище Німеччини. Одначе паризька преса не сподіється, щоб такий маневр міг принести якісь конкретні успіхи. Одночасно французький уряд далі не занедбує оборонної підготови, що передовсім концентрується на Середземнім морі. Як виходить зі скупих інформацій на цю тему, їх головною метою внеможливити якунебудь акцію Італії, Німеччини і навіть Еспанії в околицях Ґібральтару і в еспанськім Мароко. Французька преса пише, що в Ґібральтарі є вже 16 французьких воєнних кораблів і лише один анґлійський корабель. Це вказувало б, що французька воєнна фльота звільнила анґлійські кораблі в Ґібральтарі, що дає анґлійській адміралїції повну свободу операцій у східній частині Середземного моря. Ось так щораз більше виявляється поділ роль між анґлійською і французькою маринаркою на Середземнім морі.

Концентрація еспанських та італійських військ в околицях Ґібральтару відбувається далі. Одночасно далі висилають мароканські відділи з Еспанії до еспанського Марока, як про це звідомляють кореспонденти паризьких часописів. У звязку з тим велике зацікавлення в паризьких політичних колах викликала конференція мін. Бонне з новим еспанським амбасадором в Парижі. Темою нарад були три такі справи: 1) становище Еспанії на випадок евентуального конфлікту на Середземнім морі і в Европі; 2) справа концентрації еспанських військ недалеко Ґібральтару та еспанського Марока; 3) справа арештування в Аліканте французького консуля та його дружини і французького посла і вкінці справа втікачів. Щож торкається концентрації еспанських військ недалеко Ґібральтару і в еспанськім Мароко амбасадор Леріка вияснив, що тут іде про поступневу репатріяцію мароканських відділів, які брали участь у громадянській війні, до матірного краю. Щож торкається арештування французького консуля і посла в Аліканте, амб. Леріка дав задовільну відповідь. Лише справи еспанських утікачів у Франції не розвязано. Кружляють поголоски, що еспанський уряд вяже цю справу тісно зі справою звороту Францією воєнного матеріялу, що його залишила червона армія у Франції.

ДАЛЬШИЙ НАПЛИВ ВІЙСЬК ДО ЕСПАНСЬКОГО МАРОККА.

РАБАТ, ПАТ. Авас повідомляє: Згідно з вістками з Танжеру і сусідньої з ним смуги з Еспанії напливають далі мароканські війська через Тетуан, Севту і Ляраш. Дотепер не відомо, чи ці відділи здемобілізують.

ВИЇЗД НІМЕЦЬКИХ КОРАБЛІВ ДО ЕСПАНІЇ.

БЕРЛІН, ПАТ. У вівторок 18. ц. м. покинули воєнні порти Вільгельмсгафен і Кільон деякі німецькі воєнні кораблі. Стрінувшись на Північнім Морі німецька ескадра в силі 2-ох кружляків, 2-ох дивізіонів торпедовців і 3-ох дивізіонів підводних човнів пливе на еспанські води. Німецькі кораблі відвідають підчас своєї подорожі в часі від 27. квітня до 1. травня в полудневій Еспанії: Кадикс, Альжесірас та Малягу; в еспанськім Марокко — Севту, опісля Танжер. У часі від 6. до 10. травня німецька фльота відвідає північно-еспанські порти: Ель Фероль, залив Арозо, Понтеведра і Віго. Німецькі кораблі відвідають теж Лісбону.

На еспанські води їде 40 кораблів, себто 1/5 німецької воєнної фльоти.

ШКОЛИ ЗАМІНИЛИ НА КАСАРНІ.

ҐІБРАЛЬТАР, ПАТ. Райтер повідомляє: Відділи еспанських військ, які брали участь в ревії військ ген. Франка в Севіллі, вертаються тепер до Ля Лінеа і до Сан Роґ, недалеко Ґібральтару. Дві школи в м. Ля Лінеа перемінили на касарні.

ЕСПАНСЬКИЙ АМБАСАДОР ВЕРТАЄТЬСЯ З ІНСТРУКЦІЯМИ ДО ЛЬОНДОНУ.

БУРҐОС, ПАТ. Князь д' Альба, еспанський амбасадор у Льондоні, який від кількох днів був у Бурґосі, відбув три довші розмови з міністром закордонних справ Хордоном. Д' Альба вертається в середу до Льондону. В Сан Себастіяно кн. д' Альба стрінеться з британським амбасадором при уряді в Бурґосі сер Петерсоном.

КОНЦЕНТРАЦІЯ ВОЄННОЇ ФЛЬОТИ НА ВОДАХ ЄГИПТУ.

КАЇРО, ПАТ. Німецьке Інформаційне Бюро повідомляє: Єгипетська преса пише, що в найближчому часі сподіються приїзду 50-ох французьких і британських воєнних кораблів. Вони відбудуть вправи на водах Єгипту.

Нова заява прем. Чемберлена.

ЛЬОНДОН, ПАТ. На запит, чи Велика Британія зобовязалася прийти з допомогою Голяндії, Швайцарії і Данії на випадок нападу на них прем. Чемберлен заявив у палаті громад, що британський уряд не має ніяких спеціяльних зобовязань супроти цих держав. Одначе уряд В. Британії привязує велике значіння до збереження їх незалежности.

Наради през. Рузвельта з міністрами.

През. Рузвельт скликав на нараду міністрів фінансових і господарських експертів, на якій обговорили розпорядки, що їх видадуть на випадок вибуху війни. На нараді устійнено, що американські біржі піддадуть контролі, щоб управильнити рух цін і спинити нагальні скоки. Якщоб вагання були надмірні і загрожували господарці Злучених Держав біржі позамикають.

НОВА ПРОГРАМА МОРСЬКИХ І ЛЕТУНСЬКИХ ЗБРОЄНЬ.

ВАШИНҐТОН, ПАТ. Сен. Вальш, предсідник сенатської комісії морських справ, домагається розбудови морських сил і летунства Злучених Держав. Нарід положений між двома океанами не може з успіхом боронитися, доки матиме фльоту пристосовану до одного океану. Сенатор домагався теж зміни закону про невтральність.

771 МІЛЬЙОНІВ НА ПОШИРЕННЯ ПАНАМСЬКОГО КАНАЛУ.

ВАШИНҐТОН, ПАТ. Комісія торговельної маринарки палати репрезентантів приняла законопроект про отворення кредитів у висоті 771 мільйонів долярів на поширення Панамського каналу. Кредит на перший рік, що починається 1. липня 1939 р. устійнено на 15 мільйонів долярів.

Бій за Туреччину між Німеччиною й Анґлією.

БЕРЛІН, ПАТ. Призначення фон Папена амбасадором у Туреччині викликало велике зацікавлення в політичних колах. Слід пригадати, що фон Папен по аншлюсі покинув дипльоматичну службу. В Австрії був він амбасадором до спеціяльних доручень і як такий підлягав особисто канцлерові, а не міністерству закордонних справ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Шеф опозиції пос. Етлі заінтерпелював у вівторок у палаті громад прем. Чемберлена у справі міжнародного положення. Премієр підкреслив, що не може скласти ніякої спеціяльної заяви. Згадав, що британський уряд веде наради з іншими зацікавленими урядами, між ними зі совітським урядом. Покищо не може нічого додати до заяви, що її склав 13. квітня н. р. Одначе бажав би скористати з тієї нагоди, щоб поінформувати палату про велике вдоволення, з яким уряд И. К. В. привитав ініціятиву през. Рузвельта. Слід додати, що британсько-турецькі переговори вже майже скінчені. Висліди цих розмов зовсім позитивний якщо йде про британський погляд. Одначе турецький уряд з огляду на характер цих розмов, що довели до означеного стратегічно-морського порозуміння, не бажає собі, щоб їх виявити і цих вислідів розмов В. Британія не оголосить на зразок політичного порозуміння з Польщею чи односторонньої гарантії для Греції і Румунії. Тому змісту британсько-турецького договору, що торкається в першу чергу Дарданелів, не оголосять.

Швайцарія відмовляється навязати дипльоматичні взаємини з СССР.

БЕРН, ПАТ. Союзна рада відповіла негативно на інтерпеляцію групи послів, які домагалися відновлення дипльоматичних взаємин з СССР мотивуючи „політичним і господарським інтересом Швайцарії". Союзна рада підкреслює у своїй відповіді, що навязання таких взаємин не отворило б для швайцарського експорту ніяких нових ринків збуту. До того не можна утримувати нормальних взаємин з державою, що вмішується до внутрішних справ інших держав.

14 КОМІСАРІВ ОБОРОНИ В АНҐЛІЇ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Мін. Андерсон заявив у палаті громад, що призначено 14 комісарів, яких передбачує плян цивільної оборони краю. Льондон матиме двох комісарів.

СПЕЦІЯЛЬНА БРИТІЙСЬКА МІСІЯ ІДЕ ДО БУКАРЕШТУ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Райтер повідомляє: Британська торговельна місія під проводом Лейт Роса приїде до Румунії 24. ц. м.

Чи всі поляки в Галичині є противниками конструктивної національної політики?

Львів, 18. квітня 1939.

Нема ніякого сумніву, що одною з найважніших причин невдачі нормалізаційної спроби в 1935. року була постава польського краєвого громадянства. Найшлись у тому громадянстві одиниці і кола, які попали у паніку на звістку, що варшавський уряд переговорює з українцями. Ті самі люди, які до того часу були найбільшими звеличниками системи централізму та які помагали чи навіть ініціювали скасовувати всі залишки краєвої самоуправи з австрійських часів; всі ті кола, які були за найповнішою уніфікацією всіх земель польської держави, всі найпалкіші „тоталісти", які раді би бачити в державному уряді єдиний осередок не тільки виконних розпорядків та адміністраційної політики, але й усіх взагалі задумів у всіх ділянках державного життя, — раптом станули на становищі, що розвязка української проблеми залежить виключно від них, від польських громадян у Галичині, та що вони не дозволять, щоб „понад їх головами" вирішувати ту справу. Пішли в рух найбільш демагогічні аргументи, включно з закидом, що „Варшава запродує українцям місцевих поляків", одночасно посипались немов із рогу обильности протести, меморіяли про переслідування поляків українцями і про жалюгідний стан польського стану посідання при блискучому стані посідання українського, та по всій Галичині залунали голоси, які живо пригадували колишнє історично-шляхотське „вето". Очевидно, коли б центральні державні чинники мали ясну й викристалізовану концепцію конструктивної розвязки проблеми польсько-українських відносин, коли б вони були прийняли тодішні меморіяли президії УНДО не як теоретичну платформу для дискусії, яка до нічого не зобовязує, але як мінімальну програму, на яку тодішній уряд у засаді погодився та яку вважав би необхідним для добра спільної справи реалізувати, коли б центральні чинники станули були на становищі, що справа нормування відносин між державою та кількаміліоновим колективом громадян є виключною його компетенцією і що у розвязці тієї справи слід проявити таку саму сильну волю та сильну руку, як у деяких інших загальнодержавних справах, то ті голоси польського громадянства не мали би практичного значіння. Бо не тільки всі краєві та місцеві адміністраційні чинники знали би, що їм не вільно солідаризуватися з тими громадянськими негативістами, але й до голосу безумовно були б дійшли ті польські кола, які ніколи не захоплювалися теоріями „культуркампфу" СППОС-у та які поруч із розмірними та релятивними успіхами механічного збільшування польського матеріяльного стану посідання, ба навіть зросту польського національного колективу (на мінімальний відсоток, який не всилі змінити поважно етнічного характеру краю) бачили теж заворожене коло, в якому сама проблема, завжди та сама, щораз загострювалась і не зменшувала турбот державі.

Але й у тому суть справи: кожна опозиція майже завжди має більше розгону, розпоряджає завжди аргументами, які легче і швидше промовляють до настроїв. У даному випадку краєві польські громадянські негативісти, які виступили з гаслом односторонньо збільшувати польський стан посідання та відкинули концепцію полагоджувати найважніші справи за обосторонним порозумінням і відмовилися признати українцям справедливі вимоги бодай з ділянки культури й економіки, з тіловиховної царини та ділянки праці, — ті польські місцеві неґативісти, які не перебірали у засобах та не цуралися навіть використовувати свою фірму наукових спеців для грубого фальшування правди (ославлений меморіял проф. Ромера, відчити і статті Ст. Ґрабського і т. д.), взяли верх і — залишились на громадсько-політичному грищі, як **єдині грачі**. Вони стали монопольними виразниками польської прилюдної думки у Галичині, їх гомінкість та їхня громадська метушливість зробила і по нинішній день робить у всій Польщі та в усьому широкому світі враження, немов **усі** польські громадяни-патріотиісповідують тези „Земі і Народу". Коли ж у центральних урядових чинників не було тієї ясної думки і сильної волі проводити лінію, що про неї весною-літом 1935. р. була мова з українськими політиками, то й вони прийняли крик місцевих галицьких неґативістів за солідарний вислів поглядів усього польського громадянства і не рішилися іти проти його волі. Поляки, прихильники конструктивної національної політики — немов щезли з овиду: поволи та пустка поширювалась із галицького терену навіть на терен Варшави: спершу щораз більше блїднішав, потім зовсім щез „Бюлетин П.-У.", щезла українська сторінка у періодику „Орка на уґорже", щезли прилюдні (або навіть у вужчих колах численних варшавських політичних клюбів) дискусійні сходини на польсько-українські теми. Знаємо, що у центрі ОЗН-у прихильники конструктивної політики мали спершу зовсім ненайменші впливи та що в секції програмовій тієї організації приймали т. зв. прометейську концепцію, — згодом і там перемогла течія Войцеховського, дарма, що після його першого виступу проти Митрополита його зовсім не славили у Варшаві як героя. Його позиція та його однодумців щораз кріпшала в міру того, як не чути було найменшого спротиву від якихнебудь інших польських громадянських кол проти тієї польсько-української дійсности. Позиції білянсу польського й українського матеріяльного стану посідання у Галичині та на Волині промовляли переконливими цифрами до всіх поляків: „корчиться, мовляв, український стан посідання та росте польський, припинився український наступ та йде польський, отряслось польське громадянство з своєї попередньої інерції, борониться, наступає, творить, будує, ревіндикує, — добре, значить, прислуговується польській національній справі!" „Не треба (міркували собі видно інші польські земляки) перешкоджати тим, які ту роботу роблять." А хоч не бракло скептиків, які бачили, що все одно від такої методики проблема польсько-українських взаємин не буде розвязана, бо бере під увагу тільки одну сторону, — ті скептики мовчали самі та знаходили щораз менше можливостей денебудь себе проявити.

Аж прийшла весна 1939 року. Чуємо і знаємо, що таких скептиків у польському краєвому громадянстві щораз більше. Довідуємося, що і ті і тамті щораз більше невдоволені з леґенди, яку ревно підтримують заінтересовані польські чинники, немов ціле польське громадянство у Галичині й на Волині є звеличником Грабського-Войцеховського-Мяодонського. З ріжних сторін краю доходять до нас відомости, що на ґрунті дійсности в аграрній ділянці та істнуючої практики у купні землі з примусової та добровільної парцеляції — місцеві польські селяни зпід стягу Стронніцтва Людового йдуть неоднократно разом з місцевими українськими селянами та що те явище відоме і кермуючим чинникам тієї польської селянської партії. У звязку з активізацією цілого польського демократичного руху в останніх тижнях у рямцях загально-польської консолідації — помічуємо живіший рух і в місцевих колах ППС, які мають на терені професійних орґанізацій звязки з українцями та в тих колах, які при живій участи Львова довели **саме позавчора до формального створення Демократичної Партії у Варшаві. Знаємо**, що істнує теж цілий поважний гурт чільних польських інтелектуалістів, які приватно, у зустрічах на товариському ґрунті, ремствують на земляків-неґативістів, пятнуючи їх як шкідників. Всі вони є, — але **назверх їх не видно!** Не мають ніодного пресового орґану в Галичині, в якім могли б проявлятися, не видали ніодної якоїсь противідозви в реакції на повінь ворожих українцям відозв і меморіялів, не сформували назверх ніде ясно і недвозначно свого становища до нинішньої польсько-української дійсности та до тих українських вимог, від яких українці ніколи і при ніяких обставинах відступити не можуть. Пок. Васілевський був, здається, останній, який вже багато літ тому виступив в обороні справи українського університету: чи справді серед польських інтелектуалістів нема такого гурту поважних одиниць, які протиставились би теророві польських шовіністичних студентів, які заявили, що не допустять, щоб українське слово взагалі залунало у мурах львівського університету? Чи це страх чи інерція польських інтелектуалістів, між ними і професорів високих шкіл, які чейже мусять здавати собі справу, що українці **мусять** мати свій університет?! Є теж польські кола, які бідкають, що через політичні умовини пливуть із Варшави гроші до Ґдині, Закопаного, ЦОП-у, всюди, тільки не до Галичини і що марнуються краєві капітали, які мо[...]б працювати для обох сторін...

На тлі тієї дійсности знаменною появою є стаття у вчорашньому „Веку Новому", яку ми відразу широко зреферували. „Век Нови" — це популярний орган для найширших верств, від яких годі вимагати високої політичної освіти та великого зрозуміння державних інтересів, що не завжди покриваються з гаслами національного максималізму. Одночасно це газета з деякими демократичними традиціями, яка теж у внутрішніх польських справах час до часу виявляє демократичні тенденції. Через те у тій газеті в українських справах вічні хитання, а гарні й розумні статті нераз там чергувались уже з образливими випадами проти українців. Учорашній голос — розумний, пристойний, правильно формулює українські застереження, слушно протиставить інтерес держави інтересові польського гурра-патріотизму. Факт, що Редакція помістила той голос із застереженням, що це надіслана дискусійна стаття, свідчить про величезні труднощі, які мають польські (назвім їх так) конструктивісти у проявлюванні своїх поглядів.

А проте без тієї активізації польського конструктивістичного табору в українській проблемі монополь заступництва польського краєвого громадянства матимуть і надалі виключно „розгістеризовані старці" та люди, яких політичний огляд не сягає дальше маленького здобутків та двірячка маленьких льокальних здобутків — власного титулу сильнішого поза критерій почестей. І як довго ті позитивні сили не проявлять себе, як довго бодай не виявлять бажання проявити себе, так довго не можна дивуватися, що й ті кола серед українського громадянства, які були б схильні шукати разом із польськими громадянськими колами виходу з теперішньої ситуації, не бачать тимчасом відповідного й охочого партнера.

КАНАДА БУДУЄ ДВІ НОВІ ЛЕТУНСЬКІ ФАБРИКИ.

МОНТРЕАЛЬ, ПАТ. Летунські фабрики „Канадійське летунське товариство" купило великі терени і в найближчому часі приступають до будови нових двох фабрик літаків. Одну збудують під Монтреалем, другу в Мальтон Онт. Фабрики будуть виконувати замовлення англійського уряду.

—o—

ВИСЛІД СЕРБСЬКО-ХОРВАТСЬКИХ РОЗМОВ ОКУТАНИЙ ТАЙНОЮ.

БІЛГОРОД, ПАТ. Прем. Цветковіч виїхав зі Загребу до Білгороду в понеділок в год. 23.15.

Вислід його розмов з д-ром Мачеком окутаний тайною; Цветковіч зложив звіт у цій справі регентові Павлові.

—o—

ПЕРЕЛЕТИПОНАД БЕРЛІНОМ ЗАБОРОНЕНІ.

БЕРЛІН. Німецьке Інформаційне Бюро повідомляє: На час від 19. квітня до год. 20. 20. квітня всякі перелети над Берліном заборонені Пасажирські літаки можуть прилітати на летовище Берлін-Темпельгоф лиш від півдня. Заборону перелетів запевнять зброєю.

—o—

ПОГОЛОСКИ ПРО ЛІКВІДАЦІЮ ІТАЛІЙСЬКИХ ШКІЛ У ТУНІСІ.

ТУНІС. ПАТ. Італійський консуль заперечив поголоски про замкнення італійських шкіл уже з днем 21. квітня підкреслюючи, що у школах будуть нормально вчити до кінця червня.

ДВА СМЕРТНІ ПРИСУДИ ЗА ВБИВСТВО АНГЛІЙСЬКОГО КОНСУЛЯ.

БАГДАД, ПАТ. Военний суд засудив на кару смерти двох молодих арабів за участь у вбивстві британського консуля М. Масона. Тому, що оба засуджені на кару смерти не мають ще по 18 років, замінили їм кару смерти до 15 років важких робіт. Одночасно суд засудив третього підсудного на 10 років вязниці, четвертого шофера на 8 років вязниці.

—o—

ВІЗИТА В ІРЛЯНДІЇ ВІДЛОЖЕНА НА НЕОБМЕЖЕНИЙ ЧАС.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Райтер повідомляє, що візиту князя і княжни Кенту в північній Ірляндії відложено на необмежений час. На прохання уряду півн. Ірляндії губернатор поінформував кн. Кенту, що бажаним було б, щоб візита не відбулася цього року. Кн. Кенту виїзджає в жовтні ц. р. до Австралії, де обійме функції губернатора.

ОКРЕМИЙ ПІДСЕКРЕТАР ДЛЯ АЛЬБАНСЬКИХ СПРАВ.

РИМ, ПАТ. Державним підсекретарем у міністерстві закордонних справ до альбанських справ призначено Бенінія.

В понеділок король приняв на приватній авдієнції у Квіринані шефа нового альбанського уряду з трьома провідниками альбанської делегації, яка приїхала до Риму, щоб передати альбанську корону італійському королеві.

Проти вивласнення площі С. Б.

Відклик до Міністерства Внутрішніх Справ.

31. береня ц. р. Старшина Товариства „Сокіл-Батько" і табулярний власник площі „Сокола-Батька" Центробанк внесли відклик і спротив до Міністерства Внутрішніх Справ у Варшаві проти вивласнення цієї площі, яке стало доконаним фактом на основі постанови львівського воєводи з 24. березня 1939 р.

Спротив обосновується передовсім на хибности поступовання львівського магістрату. Маґістрат не дав повновласникам посідачів площі „Сокола-Батька" до перегляду у приписаному часі ситуаційний плян, хоч це було і є нарушенням припису зі ст 14 § 2 закону про вивласнення. Те, що дня 14. VII. 1938 р. в часі розправи сторони могли вглянути до операту про вивласнення, закиду хибности поступовання магістрату зовсім не зміняє, бо розправа мала іншу мету, а не студіювання цього операту. Коли маґістрат у відповідь на попередній спротив власників площі „Сокола-Батька" до Воєвідського Уряду у Львові твердить тепер, що операт про вивласнення був таки виложений до перегляду у приписаному семиденному речинці (від 14. V. до 21. V. 1938 р.), то тодішня заява компетентного урядовця маґістрату повновласникам посідачів площі, що він не знає нічого про операт ще більше підкреслює хибність поступовання маґістратської адміністрації в цій справі.

Розправу про вивласнення, що почалась була 14. VII. 1938, перервано, бо експерти поставили домагання, щоб їм дати 6 тижнів часу для зложення докладної опінії на розправі. Від того часу розправи не поновлено і таким чином не докінчено вивласненевої розправи, не зважаючи на те, що у приписі ст. 21 § 3. права про поступовання у справі вивласнення є передбачена потреба відбути розправу на місці та при участи експертів.

Далі у спротиві підкреслено факт, що не кожний обєкт можна підтягнути під приписи розділу XI. закону про вивласнення для цілей оборони держави. Хоча по думці ст. 56, уст. 2. права про поступовання у справах вивласнення на цілі оборони держави внески військової влади про вивласнення мають обовязуючу силу для воєводи, одначе вони не вяжуть ні Міністерства Внутрішніх ні Міністерства Військових Справ. Щойно ці державні централі мають розважити, чи дійсно заходить тут вивласнення на цілі державної оборони. Зі статті проф. львівської політехніки К. Гартлєба у двотижневику „Оборона Культури" (ч. 2. з 15. І. 1939) не виходить, у всякому випадку не виходить ясно, наче б вивласнення площі „Сокола Батька" було необхідне для інтересів оборони держави. Проф. Гартлеб, обговорюючи теренові справи для узискання місця під будову дальших будинків електротехнічних та інших пише, що ці справи розвязано незвичайно щасливо завдяки **жертвенности** Міської Управи, яка подарувала на ту ціль м. і. 6 га по протилежній стороні Стрийської вулиці. Саме цих 6 га — це площа „Сокола-Батька". Чи з цих слів проф. Гартлєба не виходить понад усякий сумнів, що тут не йде про вивласнення на цілі оборони держави сензу стрікто?

Коли розбудова львівської політехніки хочби тільки в дальшому звязку служить для улекшення оборони держави, то також розбудова спортового майдану для молоді, майбутніх вояків та оборонців держави, лежить дійсно в інтересі обороноспроможности держави, а вивласнення такого спортового майдану не може бути передбачене в XI. розділі закону про вивласнення. Тим більше, що площа „Сокола-Батька" — одинока у Львові площа, що обслуговує спортові інтереси української молоді та що здовж залізничого шляху Львів—Станиславів є багато незабудованих дуже пригожих та величиною куди більших площ, ніж площа „Сокола-Батька", які без труду можна використати для цілей розбудови львівської політехніки. Українська суспільність ніяк не годна зрозуміти, що саме одиноку українську спортову площу вибрано на розбудову політехніки, поминаючи цілу низку інших площ у безпосередньому сусідстві будівель політехніки по правій стороні Стрийської вулиці.

У спротиві до Міністерства звернено також увагу на те, що постанова Воєвідства в справі негайного перейняття посідання площі „Сокола-Батька" суперечить приписові 56 ст. закону про вивласнення.

З польської преси.

Теорія і практика в українській справі.

„Йосиф Пілсудський і його найближчі, хоча були частиною народу без держави, почувалися завжди духово незалежні і їх рішення, які вони робили на довго перед 19-им роком, були завжди рішеннями свобідних людей. Можна бути свобідною людиною не маючи власної держави". Таку думку висловлює п. А. К. між іншим у вступі до своєї статті про українську справу п. н. **„Реакції" в „Дзєннiку Польскім"** (ч. 106 з 19-го квітня ц. р.). Це свого роду натяк на те, що українці, хоча не мають своєї держави, можуть почуватися свобідними і як свобідні люди робити свої рішення чи висловлювати свої думки. Це в теорії. Але у практиці... Послухаймо:

„Ніхто не твердить, що положення українців у світі сьогодні добре. Українські партії в Польщі теж у важкому положенні. Але хвилина — всі це чуємо — особлива. Для українців теж. І для тих, що зрослися з Червенською Землею, так як і поляки, хотіли би тут на завжди залишитися й уможливити своїм майбутнім поколінням якнайкраще співжиття з польською людністю; і для тих, що мріють про велику соборну Наддніпрянську Україну. Нам полякам, здається, що саме час на те, щоб українці — у важкій для цілої Европи хвилині — виявили якнайбільше енергії, життєздатности й детермінації. Виховані на Пілсудськім знаємо, що важкі ситуації ломлять слабих, але скріпляють життєздатність сильних і молодих. А вже особливо ті поляки, що до аспірацій українців ставилися прихильно і давали цьому докази, обсервують їх реакції в теперішній хвилині з особливою увагою.

„Можливість збройного конфлікту в Европі є. Становище українців у цій матерії не байдужне. Супроти актуальних настроїв широких українських мас, постава провідників не має, правда, засадничого значіння, але вона має свою вагу для майбутньої долі ідеї польсько-української співпраці. І це головна причина наших актуальних українських зацікавлень".

Чого-ж могли би чекати тепер від українців поляки, виховані на Пілсудськім? — питається автор статті і відповідає:

„Передовсім — детермінації! Духової мобілізації українського громадянства, формування ідей, ясних слів і виразних кон-

цепцій. Ворожих нам або якнайбільш прихильних. Бо здається нам, що в часі війни держава може бути нейтральна і що може тягнути з того користи. Але нарід, що свою державу хоче щойно збудувати, нейтральности в часі війни зберегти не може".

На тлі такого становища п. А. К. виявляє своє невдоволення з деяких статтей „Діла".

„Щож це за люди — каже він — що за публіцисти і провідники, що замість психольогії вояків маніфестують тепер психольогію торговців. Майже щодня читаємо в „Ділі" статті п. Івана Кедрина, що роблять на нас — вже не як на політиків чи польських патріотів, але просто як на людей, пригнобливе враження. Політика напевно не є мистецтвом захоплень та екзальтації. Але не є теж напевно ремеслом лихваря чи ліцитаційної гієни. П. Кедрин, на жаль, так якби щораз частіше про те забував.

„Те, що УНДО покликується на нормалізацію і буцімто підтримку уряду і особливо його заграничної політики, виглядає просто гумористично, коли зі статті, вміщеної в „Ділі" не більше як тиждень тому, ми довідалися, що найкориснішою для українців політичною формацією був — свята його память! (це написане по українськи — ред. „Діла") — пакт чотирьох! Нехай ніхто не думає, що це ствердження український публіцист висловив у мужеських словах, що — рахуючися з вимогами цензури — дав своїм читачам зрозуміти, що правда, Пакт Чотирьох сьогодні неактуальний, але супроти цього треба виразно поставити на саму Німеччину та в її перемозі у недалекій світовій розгрі бачити свою справу. Ні. Нічого такого не знаходимо у тій заяві. Нічого — поза слізкою сентименту для політичної концепції, найбільш — попри Рапалльо — загрозливої для Польщі.

„Це факти, так виглядає дійсність. Поляки в недавньому минулому висували вже рішення у справах, що для українців могли мати основне значіння. Гадаємо теж, що і в майбутньому такі рішення не виключені. Але не уважаємо, що ми покликані рішати тут, на цьому місці, про політику українців, що живуть на Червенській Землі. Бо це на нщо не придалося б. Та всеж це не байдужна для українців річ, що деякі їх заяви на тему актуальних европейських справ читаємо, як люди (не як поляки) з найбільшим здивуванням та почуванням ніяковости. Ці — наші з черги — реакції мають вже тепер своє значіння. І ми пересвідчені, що у майбутньому їх вага сильно зросте".

Автор стверджує за офіційним органом УНДО „Національною Політикою", що „маршал Мудрий бажав собі, щоб теперішня хвилина започаткувала тривку польсько-українську співпрацю, сперту на добрій волі і внутрішньому пересвідченні". П. А. К. бажав би собі — як каже — того самого, але

„не здається нам — пише далі — щоб шляхом до тієї цілі було толерування в офіційній пресі УНДО („Діло") реакції та настроїв, що сприяють радше банковим трансакціям, ніж вояцьким рішенням".

Тільки п. А. К. Сьогодні реферуємо його статтю для інформації наших читачів з тим, що до неї вернемося.

Висліди виборів.

ХОДОРІВ.

У неділю 16. ц. м. відбулися в Ходорові вибори до міської ради. До нової ради ввійшло: 8 поляків, 4 українці й 4 жиди.

ЗБАРАЖ.

У Збаражі відбулися мин. неділі вибори до міської ради, в яких поляки здобули 12 мандатів, українці 1, жиди 3 мандати.

МЕЛЬНИЦЯ.

В Мельниці, пов. Борщів, вибори покінчилися компромісом. Поляки дістали 6 мандатів, українці 4, жиди 2.

Далі припинюють діяльність товариств.

ПЕРЕМИШЛЯНЩИНА.

Повітове староство в Перемишлянах припинило діяльність усіх українських товариств у 7-ох селах перемишлянського повіту а саме:

1) **Бачів** — читальня „Просвіти", кр. „Р. Ш.", кр. „С. Г.", т-во „Сокіл".

2) **Болотня** — читальня „Просвіти", кр. „Р. Ш.", кр. „С. Г.", т-во „Сокіл".

3) **Гульків** — читальня „Просвіти", кр. „Р. Ш.", кр. „С. Українок".

4) **Дусанів** — читальня „Просвіти", кр. „Р. Ш.", кр. „С. Г.", кр. „С. Українок".

5) **Кореличі** — дві читальні „Просвіти", кр. „С. Г.".

6) **Подусів** — читальня „Просвіти", кр. „Р. Ш.", кр. „С. Г.".

7) **Янчин** — читальня „Просвіти", кр. „Р. Ш.", кр. „С. Г", кр. „С. Українок".

Всі повищі товариства припинено „зе взглєнду на безпеченьство, спокуй і пожондек публічни орaз дзялальносьць спшечнов зе статутем". Від рішення староства вносять припинені товариства відклики до воєвідського уряду в Тернополі.

ПЕРЕМИЩИНА.

Перемиське староство видало рішення, на основі якого розвязано читальню „Просвіти" в Медиці біля Перемишля. Рішення староства основується на закиді, що медицька читальня брала участь у виборчій акції до громадських рад.

СТАНИСЛАВІВЩИНА.

Станиславівський староста припинив діяльність Т-ва „Сокіл" у Блюдниках, мотивуючи тим, що його діяльність виходила поза рямки статуту і загрожувала безпеці й публичному спокоєві.

Спровокована бійка і її наслідки.

(Допис з Товмаччини)

Б селі Вороні окло Отинії, повіт Товмач, істнують штучно підтримувані останні могікани кацапства. Є в них більше товариств, як усіх їх разом. Тому то й не подобається їм, що свідомі українці не хочуть іти на їхню вудку й залюднити їхні установи, але працюють у своїх власних товариствах. І ось ті кацапські недобитки спровокували на спілку зі запрошеним до цього мазуром бійку на ножі під церквою в третій день Великодня. Після того поліція арештувала в селі понад 20 осіб, у тому справника кооперативи „Єдність" і голову „Лугу" Онуфрія Бровчука, інструктора „Лугу" і секретаря читальні „Просвіти" Федора Ганиша, голову Кружка Р. Ш. Федора Волошина, а також солтиса громади Ворона Леся Соловея. Решта заарештованих — це переважно луговики й діяльні члени наших установ.

Товмацьке староство **опечатало після того льокалі: кооперативи „Єдність", Кружка Р. Ш, Кружка „Сільського Господаря", читальні „Просвіти" й „Лугу" у Вороні.**

Англьо-египетська військова співпраця

КОМАНДУВАННЯ ОБОХ АРМІЙ У БРИТІЙСЬКИХ РУКАХ.

КАЇРО, АТЕ. У висліді розмов між представниками ґенеральних штабів Англії та Єгипту устійнено близьку співпрацю між обома арміями.

Згідно з тим порозумінням начальну команду над египетською армією та над британською армією в Єгипті обійме британський ґенерал. У кожній оперативній групі командантом буде британський старшина, його заступником — египетський. До кожного египетського команданта приділять брит. старшину.

Так само спільно зорґанізують летунство, яке покищо буде зосереджене у двох базах: з Александрії та в Марса Матруг. Англія вишле нові ескадри до Єгипту. Крім того небавом прилучать до Єгипту 3 брит. бригади, опісля ще 15.000 війська.

„Рузвельт, як провідник протифашистівської аґітації, не має права мішатися до европейських справ".

Становище італійської преси

РИМ, Стефані. Відозва Рузвельта становить новий розділ в англьо-франко-американській політиці окруження Німеччини й Італії. Потверджує це стаття Гайди в „Джіорнале д Італія", яка підкреслює, що Італія не може признати Рузвельтові морального ні політичного права вмішуватися в европейські справи, бо він був провідником протифашистівської аґітації. Для Італії Рузвельт не є цілою Америкою. Заклик Рузвельта **має дві основні похибки:** 1) щодо форми: він повинен бути предметом спокійної застанови, не пресової кампанії, 2) щодо адреси: заклик треба було звернути до всіх европейських держав.

ЛИШ ОДНА АМЕРИКАНСЬКА ДЕРЖАВА НЕ ПРИЛУЧИЛАСЯ ДО ЗАКЛИКУ РУЗВЕЛЬТА

ВАШИНҐТОН, ПАТ. Державний департамент дістав також від уряду Гаїті телеграму з заявою солідарности зі закликом Рузвельта. Одинока американська держава, яка не прилучилася до того заклику — це Гондурас.

Воєнна фльота пливе на Тихий Океан.

Як подають часописи, частина американської атлянтійської фльоти засобилася в муніцію та в погінні матеріяли і тепер готова кожної хвилини відплисти через Караїбське Море і Панамський Канал на Тихий Океан. В дипльоматичних та моряцьких колах припускають, що Рузвельт хоче забезпечитися перед несподіванками на Тихім Океані. Сенатор Кінг заявив, що американська фльота приготована до оборони Филиппинів та Голяндської Індії на випадок японської агресії.

—o—

ПРОТИПОЛЬСЬКИЙ ВИСТУП ВІДОМОГО ІТАЛІЙСЬКОГО ПУБЛІЦИСТА.

Як подає „Век Нови" з 19. ц. м., Вірджініо Гайда помістив у „Джіорнале д Італія" статтю, в якій висловлює погрози під адресою Польщі: він підкреслює, що на випадок, якби польсько-франко-британська співпраця затіснилася, Італія та Польща найдуться по протилежних сторонах барикади.

—o—

ЛЕТУНСЬКА КОМУНІКАЦІЯ МІЖ ВАРШАВОЮ І ЛЬОНДОНОМ.

ВАРШАВА, ПАТ. В понеділок отворено летунську комунікаційну лінію між Варшавою і Льондоном. Перший літак з Варшави відлетів в год. 11-ій до Льондону; в год. 6.30 вечором прилетів до Варшави перший комунікаційний літак британійського летунського товариства. Літаком приїхав шеф цивільного летунства В. Британії і начальний директор британійського летунського т-ва. На летовищі привитав їх віцемін. інж. Бобковський і майор Маковський, представники англійської амбасади, запрошені гості і журналісти.

—o—

Поворот італійців з Еспанії

РИМ, ПАТ. Як подають з Кастеллямаре, в понеділок причалило там 2.000 італійських летунів та 2 альпейські куріні.

ІТАЛІЙСЬКІ ВІЙСЬКА В ЕСПАНІЇ ГОТОВІ ДО ЕВАКУАЦІЇ.

МАДРИД, ПАТ. Ціла дивізія „Літторія" зосереджена в Аліканте, відкіля мабуть небавом відпливе до Італії. Інші італійські частини зібралися в Альманзі, Аліканте, Альмерії та в Альбасете; їх команда залишилася в Ільограно.

БОЛГАРСЬКІ ПАРТИЗАНИ ЗААТАКУВАЛИ ДОБРУДЖУ?

У пресі появилася вістка, що коло 10-ох болгарських партизанів перейшло болгарсько-румунський кордон і заатакувало румунське село. Місцеві селяни самі прогнали напасників.

—o—

ПОМИЛУВАЛИ УБИВНИКІВ БРИТІЙСЬКОГО КОНСУЛЯ В МОСУЛІ.

БАГДАД, ПАТ. Двом убивникам брит. консуля в Мосулі, засудженим на смерть, замінено — з огляду на молодий вік — на кару 15 років тяжкої вязниці.

ПОСЛИ З МЕМЕЛЯ, ЧЕХІЇ ТА МОРАВІЇ У РАЙХСТАҐУ.

БЕРЛІН, ПАТ. Уряд оголосив два декрети в справі доповнення райхстаґу послами з новоприлучених земель.

Мемельський край матиме 2-ох послів. На кожних 60.000 німців в Чехії та Моравії що покінчили 20 років, припадатиме 2-ох послів. Усіх послів заіменує Гітлер зпоміж німців, що мешкають на новоприлучених землях і покінчили 25. рік життя.

З НІМЕЧЧИНИ ВИСЕЛИЛИ АНҐЛІЙСЬКОГО ЖУРНАЛІСТА.

БЕРЛІН, АТЕ. Німецька влада наказала головному кореспондентові „Нюз Кронікл" у Берліні, Ґаррісонові, покинути Німеччину до 2-ох тижнів.

НІМЕЧЧИНА НЕ ВВЕДЕ В ЖИТТЯ ТОРГОВЕЛЬНОГО ДОГОВОРУ З ФРАНЦІЄЮ.

Як подає „Льокаль Анцайґер", Німеччина не введе в життя франко-німецького торговельного договору про експортові контингенти, заключеної перед 2-ма місяцями. З огляду на те переведуть переговори з Польщею, Францією, Бельгією та Голяндією у справі вуглевого картелю.

Виселили священника.

Сяніцьке староство доручило о. Іванові Тетерці, пароxові села Команча на Лемківщині, таке письмо:

„Повітовий сяніцький староста. Нр. пол. 15 ф—22/1939. До Всечеснішого Отця Івана Тетерки в Команчі. — На засаді постанов арт. 11. розпорядку Президента Річипосполитої Польської з дня 23. грудня 1927 про кордони держави (Дещ. З. Р. П. Нр. 11/1937, поз. 83) **забороняю Вам, Всечесніший Отче, мешкати і перебувати 3 (три) роки в прикордонній смузі, тобто у всіх прикордонних повітах,** бо Вс. отець був караний правосильним карно-адміністраційним орeченням тут. Староства з дня 7. XII. 1938. Ч.: К 2725/38/39 за переступлення постанов § 3. розпорядку Мін. Внутр. Справ з 22. I. 1937 у справі виконання розпорядку Президента Р. П. про кордони Держави (Дещ. З. Р. П. Нр. 12/1937. поз. 84).

По думці арт. 11. уст. 2. вище наведеного розпорядку През. Р. П. з 23. XII. 1927 нинішне рішення мусить бути негайно виконане.

На випадок, колиб Вс. Отець до 24 годин не пристосувався до повищого заказу, буде потягнений до карно-адміністраційної відповідальности по думці арт. 24 розпорядку През. Р. П. з 23. XII. 1927, а також на підставі арт. 4. буква д розпорядку Президента Р. П. з дня 22. III. 1928 про примусове поступовання адміністрації (Дещ. З. Р. П. Нр. 36 поз. 342) буде виселений примусово.

Від повищого рішення вільно внести відклик до Воєвідського Уряду у Львові через тут. Староство в часі 14 днів, рахуючи від чергового дня по доручені рішення. Внесений відклик не стримує виконання рішення.

Повітовий староста: Войцех Буньор".

Для зрозуміння та ближчого пояснення справи виселення о. Тетерки треба додати, що о. Тетерка сидів 4 місяці у **слідчій вязниці** в Сяноці під замітом вербування членів до „Карпатської Січі" **і дня 18. III. вийшов як невинний на волю.** За тиждень побуту під поліційним доглядом на волі о. Тетерку повищим актом староства виселили і він виїхав до Перемишля. Мотив староства оснований на адміністраційній карі (1 золотий!), наложеній на о. Тетерку за те, що у прикордонній смузі не мав раз „особистого доводу", який лежав тоді в бюрі у старостві для потвердження громадянства.

Ясна річ, що проти виселення о. Тетерка вніс негайно відклик до Воєвідства. При відїзді з села парохіяни зготували свому любому душпастиреві та провідникові сердечне, до сліз зворушливе прощання. Уряд, розглянувши докладно справу, скасує постанову сяніцького староства.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

Напрямні совітської закордонної політики.

МОСКВА, АТЕ. Совітські радіовисильні оголосили комунікат, в якім зясовано в 4-ох точках закордонну політику СССР:

1) Наладнати взаємини з усіми державами, які не нарушують інтересів СССР;

2) Підтримувати мирні взаємини зі сусідами, якщо вони не виступають проти СССР і не загрожують його кордонів;

3) Помогти всім, які є загрожені агресією та боряться за незалежність;

4) Приготовити збройні сили до протинаступу на випадок аґресії на СССР.

АНҐЛЬО-СОВІТСЬКІ ПЕРЕГОВОРИ ТОРКАЮТЬСЯ ТАКОЖ ДАЛЕКОГО СХОДУ?

Як виходить з пресових коментарів, анґльо-совітські переговори йдуть добре; треба сподіватися, що вони покінчаться ще цього тижня. Вони торкаються не лише европейських справ, але й далекосхідних.

Про те, чи Румунія погодилася на перемарш червоної армії, кружляють суперечні поголоски.

СОВІТСЬКИЙ АМБАСАДОР З ЛЬОНДОНУ ВІДЛЕТІВ ДО МОСКВИ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Амбасадор Майський відлетів у вівторок передполуднем до Москви.

На випадок війни Швайцарія не дозволить Лізі Націй залишитися на її території.

У пресі появилася вістка, що швайцарський уряд повідомив Лігу Націй та Міжнародне Бюро праці, що на випадок війни вони мусять до 24-ох години покинути швайцарську територію. Приявність тих установ у Женеві могла б уважатися за нарушення невтральности.

Ген. секретар Ліги Націй шукає за новим приміщенням для обох женевських установ; вони перенеслись би на випадок війни мабуть до якогось французького провінціонального міста; Англія заявила, що готова їх приняти на свою територію.

Мадярські гості в Римі.

РИМ, ПАТ. У вівторок в 20. год. приїхав до Риму мадярський премієр з міністром закорд. справ. На двірці повитав їх Мусоліні з міністрами Чіяном, Альфієрієм, Стараче, віцемін. Бастіяніем та іншими представниками влади. На пероні стояла почетна сотня карабінерів з прапором і орхестрою. Мадярські гості замешкали у Віллі Мадам; з Риму виїдуть вони в четвер вечором.

Згідно з програмою, мадярські міністри будуть на принятті у короля, у Мусолінія та у Чіяна, звидять автархічну виставу і попис фашистівської молоді та відбудуть наради з Мусолінієм і Чіяном.

Новий мадярсько-словацький інцидент.

БРАТИСЛАВА, ПАТ. У суботу вечором двох мадярських вояків перейшло східній словацький кордон. Тому, що ці вояки не затрималися на поклик словацької прикордонної сторожі, їх обстріляли і зранили. Обі вони померли у шпиталі у Михайлівцях. Їх поховали з військовими почестями.

Міністер внутрішніх справ Сідор подався до димісії. Його функції обняв тимчасово віцепрем. Тука.

Становище В. Британії до справи з Данціґом.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Ліберальний посол Мандер заінтерпелював уряд домагаючись запевнення, що кожну зміну статуту предложать Раді Ліґи Націй до апробати і що польські права в Данціґу обняті британійською ґарантією, що її склав недавно прем. Чемберлен. У відповідь державний підсекретар для закордонних справ Батлер заявив: Якунебуть зміну статуту буде розглядати рада Ліґи Націй з огляду на звязок Ліґи з вільним містом Данціґом. Недавна заява преміера в палаті громад усуває безумовно всі сумніви щодо зобовязань британійського уряду під цим оглядом. Тоді пос. Мандер додатково запитав, чи польські права в Данціґу обняті постановами польсько-британійського порозуміння. Віцемін. Батлер заявив, що не може нічого додати до недавної заяви прем. Чемберлена.

БЕРЛІН, ПАТ. Берлінський кореспондент „Берзен Цайтунг" пише: До розвитку подій в Европі Польща оминає свого власного становища, обсервує та обмежується до того, що вказує на становище інших держав.

Приспішення продукції воєнного матеріялу.

ЛЬОНДОН, ПАТ. На питання в палаті громад чи може поінформувати про видання доручень, щоб виконати нові військові зобовязання прем. Чемберлен заявив, що поза дорученнями, яких не може виявити в палаті, пороблено відповідні кроки з метою приспішити і поширити основи продукції, щоби збільшити воєнний потенціял. Це було необхідне з огляду на збільшене запотребування британійських засобів, що виринули з останніх подій. Відповідаючи на питання, чи передбачені розмови з державами, супроти яких затягнено військові зобовязання прем. Чемберлен відповів, що британійський уряд буде втримувати всі необхідні контакти у військовій ділянці і в інших ділянках з зацікавленими державами.

Бельґійський уряд домагається спеціяльних повновластей.

БРЮСЕЛЬ, ПАТ. Прем. Пієрльо заявив на засіданні правого крила палати послів, що звернеться до парляменту з домаганням признати йому спеціяльні повновласти.

Тому, що конґрес бельґійських соціялістів висловився проти участи членів соціялістичної партії в уряді, Пієрльо створив уряд, до складу якого входить 6-ох католиків, 4-ох лібералів і 3-ох зпоза парляменту. Склад уряду такий: премієр і міністр закордонних справ — Пієрльо (католик), міністр справедливости Жансон (ліберал), міністр господарства — Сап (католик), міністр комунікації — Марк (католик), міністр кольоній — Де Лемакер (католик), міністр хліборобства — ґр. д' Аспремон-Лінден (католик), міністр публичних робіт — Дельфос (католик), міністр внутрішніх справ — Девез (ліберал), міністр публичного здоровля Жаспар (ліберал), міністр освіти — Дісберґ, міністр фінансів Ґут і міністр національної оборони — ґен. Дені. Три останні міністри не є членами парляменту. Члени нового уряду склали у вівторок пополудні присягу.

Приїзд спеціяльних делеґацій до Берліна.

БЕРЛІН, ПАТ. До Берліна приїхали члени японської делеґації, які беруть участь у святі з нагоди 50-ліття уродин канцлера, а саме японські амбасадори в Римі і Бурґосі та військові аташе при обох цих амбасадах.

З італійською делеґацією приїхав до Берліна державний секретар у міністерстві війни і шеф штабу ґен. Паріяні, державний секретар у міністерстві маринарки адмірал Каванарі і ґен. Пелеґріні, шеф італійського летунства. Гості канцлера замешкали в готелі Адльон, перед яким стоять почесні стійки з прибічного полку канцлера.

Склад мадярської делеґації такий: б. прем. Дарані, б. прем. Імреді, міністр хліборобства Телекі, міністр торговлі Кундер, посли до парляменту: Вай і Мечер. З делеґацією виїхав до Берліна ґенеральний адютант реґента Гортія ґен. Фішер з полковником ґенерального штабу Андоркою, які передадуть дарунок канцлерові від реґента Гортія.

ВІЗИТА ШЕФА ІТАЛІЙСЬКОГО ЛЕТУНСТВА В БЕРЛІНІ.

БЕРЛІН, ПАТ. Ґенерал італійського летунства Пелеґріні приїхав до Берліна. На летовищі привитав його державний підсекретар ґен. Мільх, представники уряду і військової влади.

ФОН ПАПЕН НІМЕЦЬКИМ АМБАСАДОРОМ В АНКАРІ.

БЕРЛІН, ПАТ. Німецьке Інформаційне Бюро повідомляє: Канц. Гітлер на внесок міністра закордонних справ фон Рібентропа призначив німецьким амбасадором до спеціяльних доручень в Анкарі фон Папена. Канцлер приняв у понеділок фон Папена на прощальній авдиєнції.

Оборона до останньої краплини.

ТОКІО, ПАТ. Домеї повідомляє: Японські війська заняли відому кліматичну місцевість Кулін у горах Люшан. Цієї місцевости і гір боронили від довшого часу китайські сили, які не хотіли піддатися ні уступити незважаючи на безвихідне положення.

НОВИЙ ПОЛІТИЧНИЙ АТЕНТАТ У ШАНГАЮ

ШАНГАЙ, ПАТ. У французькій концесії в Шангаю знайшли у вівторок рано тіло вбитого Вансієна, одного з членів міської управи великого Шангаю. Вансієн загинув передучора вечером. Його вбили на політичному тлі як прихильника японців.

СМЕРТЬ ЗРАДНИКАМ.

ШАНГАЙ, ПАТ. Домеї повідомляє: Тіло Вансієна поколене ножами. В одній з ран видніє ніж, до якого була дочіплена карточка паперу з написом: „Ліґа заліза і крови, що винищує зрадників".

ВИЇЗД СПЕЦІЯЛЬНОГО ПРЕДСТАВНИКА АНГЛІЇ ДО ПАРИЖА.

ПАРИЖ, ПАТ. До Парижа приїхав дипльоматичний представник британійського уряду сер Роберт Ванситарт.

У вівторок відбулася нарада ради міністрів в Елізейській палаті під проводом през. Лебрена. Рада міністрів розглянула низку господарських справ, звязаних з національною обороною. На засіданні мін. Бонне виголосив експозе про міжнародне положення.

——o——

ХОРВАТИ ДІСТАЮТЬ ТЕРИТОРІЯЛЬНУ АВТОНОМІЮ.

ЗАГРЕБ, ПАТ. Дальші розмови прем. Цветковіча з д-ром Мачеком відбудуться мабуть при кінці цього тижня. Кожний з них має вже конкретні пропозиції свого партнера. Ці пропозиції торкаються покищо територій, на яких хорватам признають територіяльну автономію.

——o——

НАРАДА МІН. ҐАЛІФАКСА З АМБАСАДОРОМ ПОРТУҐАЛІЇ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Мін. Ґаліфакс приняв у вівторок пополудні амбасадора Портуґалії і поінформував його про заходи В. Британії зберегти мир при допомозі інших держав.

——o——

ЛІНДЕНБЕРҐ ШЕФОМ АМЕРИКАНСЬКОГО ВІЙСЬКОВОГО ЛЕТУНСТВА.

ВАШИНҐТОН, ПАТ. Полк. К. Ліндберґ, який вернувся саме тепер до Злучених Держав вертається до активної служби у військовім летунстві. Полк. Ліндберґ обняв службу в середу 19 ц. м. Секретар департаменту війни Вудрінґ поінформував про це рішення представників преси підкреслюючи, що полк. Ліндберґ є старшиною американського летунства і буде приділений до штабу летунських сил та обійме нагляд над летунством.

——o——

ПОГОЛОСКИ ПРО ОКУПАЦІЮ ТАНЖЕРУ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Райтер повідомляє: Британійський ґенеральний консуль у Танжері дістав запевнення від еспанського посла, що всі вістки про злогадну пляновану окупацію еспанськими військами Танжеру неправдиві.

——o——

ІТАЛІЯ ВІДМОВИТЬСЯ ВІД ОБМЕЖЕННЯ ЗБРОЄНЬ.

РИМ, ПАТ. На засіданні сенату принято на внесок сен. Бевіоне проект відповіди на останню престольну промову короля. Відповідь торкається між ін. взаємин з Францією і пригадує, що Мусоліні зясував кольоніяльні домагання до Франції, якими є Суез, Туніс і Джібуті. Перша відповідь Франції була неґативна. Якщо це становище не зміниться, Італія поступатиме згідно з напрямними, що їх сформував уже Мусоліні. Італія чекаючи на сатисфакцію, до якої має право, відмовляє підписку під якимнебудь міжнародним зобовязанням у справі обмеження зброєнь

——o——

НОВІ ДЕКРЕТИ ШВЕЦІЇ НА ЗБРОЄННЯ.

СТОКГОЛЬМ, ПАТ. Партія правого крила ріксдаґу зголосила проект закону про підвищення кредиту на 25 міл. корон на зміцнення національної оборони, зокрема на покриття коштів, звязаних з продовженням військової служби.

По широкому світі.

— У вівторок вернувся до Берліна спеціяльним поїздом марш. Ґерінґ.

— Голяндський уряд зголосив законопроєкт у парляменті про продовження військової служби з 11 місяців до 2 років.

— Князь і княгиня Кенту відлетіли у вівторок до Парижа, де будуть кілька днів.

— Губернатором Анґлійського Банку вибрали знову М. Нормана.

— Мін. Ґафенку приїхав до Берліна, де залишиться три дні.

— В четвер відбудеться ліквідаційне засідання комітету неінтервенції в Льондоні під проводом льорда Плімута.

— Мадярська вища палата приняла противилійський закон з незначними змінами.

З природи і життя.

Косметика у диких народів.

Кожна жінка хоче бути гарна. Тому піддається найріжнішим тортурам; вириває собі волосся, брови, підмальовує уста, випростовує ніс, витинає надмір товщу. Одначе всі ці заходи мають індивідуальний характер. Зате у народів, що живуть у дикому чи півдикому стані вони масове, суспільне явище. Цікаво, що у тих народів виконують тим більше косметичних заходів на тілі, чим менше одягнені люди з даного племени. Там прикраси косметичні тіла неначе заступають їм убрання. У нас і скрізь, де з кліматичних оглядів люди мусять цілий рік носити одежу, цей інстинкт прикрашування свого тіла йде на прикрашування своєї ґардероби, а косметика служить тільки до прикраси відкритих частин тіла.

Малювання і татуаж.

До найстарших косметичних способів належить малювання цілого тіла чи його поодиноких частин. Вже люди камінної доби малювали своє тіло, як про це свідчать найдені фляконики з рештками ріжнобарвної охри і туби та кістяні фляконики із слідами фарб. Крім охри вживали також наші предки з камінної доби крейди, манґану, які змішували з товщем і втирали у шкіру. Римські джерела перед нар. Христа подають, що ріжні варварські племена північної Европи як даки, сармати, кельти, ґермани і британці малювали своє тіло на чорно або червоно, коли йшли у бій, щоб несамовитим виглядом настрашити ворога. Кельти робили враження окривавлених посмарувавши собі на рудо волосся мішанкою червоних барвників.

Малювання тіла належало до нетривких косметичних засобів. Такою прикрасою тіла, що зберігалася ціле життя був і є татуаж. Давніше був широко поширений т. зв. близнуватий татуаж; полягав на тому, що даній особі натинали глибоко шкіру, що потім гоїлася близнами. Шкіру натинали в усякі взори. Взори такого татуажу знаходимо на глиняних фігурках, що походять з молодшої камінної доби. Ще тепер близнуватий татуаж є гордістю кожного тасманського, австралійського чи африканського войовника. Крім того він є неначе панцирем, бо згрубіла, близноватіла шкіра, невражлива на удари.

Частіше вживають примітивні народи барвного татуажу, що полягає на запущенні фарби в плиткі натинки шкіри. Ще й тепер татуюють собі шкіру в найріжнородніші взори деякі професії, як моряки, опришки, волоцюги, або деякі робітники. В Італії, Босні та Герцоговині дуже часто у Великий Тиждень старі жінки витатуовують молодим дівчатам ріжні християнські відзнаки на шкірі, як хрест тощо.

У примітивних народів татуаж має дуже велике значіння. Кожне племя має інший спосіб татуювання та інші взори, тому такий татуаж вже здалека вказує на приналежність особи до якоїсь племінної чи релігійної ґрупи. Крім цього дикуни вірять, що татуаж забезпечує дану особу від шкідливих демонів, хвороб, ран, лихих уроків та іншого лиха.

До косметики нашкірня належить також малювання нігтів, здебільша на червоно, що особливо є поширене у татарок і у стариннім Єгипті. Зрешштою в останніх часах це стало модною прикрасою жінок нашого культурного світа.

Косметичні операції.

До більших косметичних операцій належали відомі „ золоті лілеї", як називали зменшувані штучно стопи давніших китайських жінок. Вони повставали через підгинання пальців стопи до пяти і штучне надмірно випуклене склепіння стопи. Щойно китайська революція у 1912. р. визволила китайські жінки від цієї тортури. До тяжких косметичних операцій належало також обтинання чи випалювання вогнем правої груди у славних амазонок, войовничого племени жінок, що жили над Чорним Морем в мітичних часах. Через усунення правої груди було їм вигідніше стріляти з лука.

Також череп людини часто піддавали усяким операціям, щоб змінити його форму. Цей звичай панував головно в Америці перед її відкриттям. Він залишився ще досі у деяких канадійських племенах. Він полягає на тому, що голову малої дитини стискали твердими дощинками. Лагідніший спосіб зміни вигляду голови полягає на спеціяльній зачісці волосся.

Волосся, очі та зуби.

Косметичні заходи на волоссю полягали на творенні найштудерніших зачісок, що надавали головам диких несамовиту форму. В інших народів знову виривали волосся і заступали малюванням, як нпр. у стариннім Єгипті, де виривали щипчиками брови та вії, заступаючи їх мальованими.

Очі також від непамятних часів є предметом праці косметики старинних народів. Вже у старинній Мезопотамії та Єгипті знали жінки всякі фарби на повіки, що „поглиблюють" вираз очей. Також вплив атропіни на розширення зіниць був уже дуже давно відомий. У деяких народів, головно у магомедан близького Сходу жінки штучно викликували у себе збіжний зиз, вдивляючись у прикрасу, що звисала з чола на насаду носа. Магомедани уважають це за дуже „пікантне" у своїх жінок і це їм дуже у жінок подобається.

У деяких народів звертають також велику увагу на косметику зубів. У деяких індійських племенах середущої Америки пилують малим дітям зуби у дрібну пилочку або в клин. В інших (у татар, японок) малюють зуби на чорно. Перед пару роками в Парижі та Голлівуд модні красуні поволікали свої зуби фосфоричною пастою, так, що вони ясно світили вночі.

Неменш частими косметичними прикрасами тіла є кільці в ухах та носі. Вони знані і вживані майже у всіх примітивних народів. Часто доходять вони до несамовитих розмірів, ось нпр. жінки муринського племени Гаро носять у кожному вусі коло 50 кільців.

Всі ці способи прикраси тіла своїми початками тонуть у мряковинні праісторії людської культури, тому часто годі собі пояснити причини їх дивовижности. В кожному випадку, як не мучаться паризькі диктатори косметики та їх невільниці модні жінки, все-ж не вдалося їм досі винайти чогось зовсім нового у цій ділянці, чогось, чого ще не було або нема у дикунів.

Нова теорія про повстання нашої землі.

Американський учений професор М. Ферсе опрацював нову теорію про повстання землі. Ось деякі думки з неї:

Коли заведемо балачку про повстання нашої планети, то часто почуємо з уст ляіків думку, що про народини землі не довідаємося ніколи, бо не було нікого тоді на світі. Це твердження частинно слушне, але наше знання про цю справу зводиться до гіпотези: „Все, що знаємо про повстання землі — правдоподібне". Не треба забувати, що колись проходжувалися по землі звірі велитні, що їх ми на очі не виділи, але тепер, при помочі знайдених кісток можемо відтворити правдивий їх образ. Подібно можемо довідатися про періоди землі. До помочі приходять нам камені та верстви землі. Тисячі [illegible] грають у цьому випадку маловажну ролю.

Про народини нашої землі маємо кілька цікавих теорій. Одна каже, що колись впала на сонце велика звізда і з повстанням енергії відірвалася якась її частина і почала кружляти. Друга приписує повстання землі притяжній силі сонця, що поділила космічну масу, інша твердить, що космічне мряковиння згустилося довкола сонця і так повстав перстень планет.

Найновіші досліди опрокинули ці теорії. Два сучасні астрономи висунули нову переконливу теорію. Перед міліонами років проходили близько попри себе дві звізди. Це „близько" значить міліони кільометрів та це вистачило, щоб два небесні тіла вирвали собі велику масу матерії. Пізніше розбіглися дороги двох звізд. Вирвана маса згусла і на підставі закону ґравітації почала кружляти, описуючи шлях в напрямі відірвання від планет-батьків. Отже повстання нашої планети завдячуємо катастрофі в космосі, що трапляється раз на біліони років. Вік землі оцінюють на 2.000—4.000 міліонів років.

Перша протоплязма.

Але колись прийшов час, що повстала перша протоплязма, перша клітина — як кажуть дослідники — один з дуже рідких випадків у всесвіті. Смуга у космосі, що в ній може розвиватися життя дуже мала. Тільки одна тисячбіліонова частина всесвіту дає на це можливости.

Суддею життя є термометр. Ртуть постійно спадає через те, що сонце корчиться. Наша „вогненна куля" тратить щоднини тисячі тон тягару через проміннювання. Через те земля посувається на тисяч років на 10 м. взад. Отже за біліон років спаде пересічна температура на 35° С. бо у тому часі земля буде на 10% дальше від сонця, як сьогодні.

Поволі замерзати буде життя та сходити буде зі землі, змучене своєю довгою мандірвкою.

З нім. Ю. К—ш.

Діти і вітаміна Ц.

Шкорбут, недуга, що спричинена недостачею чи замалою кількістю вітаміни Ц в поживі людини є тепер щораз рідша. Одначе частіші є менш виразні стани ослаблення орґанізму як схильність до кровотеч, нервова дразливість, перевтома та неохота до праці. Перевтома на весну є також часто такою „гіповітамінозою Ц", станом викликаним збільшеною потребою тієї вітаміни на весну; воно часто уступає коли даній людині подавати вітаміну Ц нпр. в таких овочах як цитрина, помаранча, чи під формою пастильок.

Дуже велику вагу має подавання цієї вітаміни у немовлят та малих дітей, що не розвиваються добре, нидіють, є бліді, мають слабі ясна і нахил до занедужань на заразливі хороби. Головно таким дітям треба давати в поживі багато цієї вітаміни, що є в овочах та свіжій городовині, а в тих порах року коли їх нема, у формі таблеток.

Потреба віт. Ц є залежна від віку, росту, пори року, праці і стану здоровля дитини. Підчас заразливої недуги та вітаміна скорочує і злагіднює хід хороби. Досвід виказав, що немовлята і діти потребують більше цієї вітаміни, пропорціонально до свого росту і ваги, ніж дорослі. Коли дитина має доволі цієї вітаміни в поживі, тоді вона в порівнянні з іншими має більшу вагу, більше товщу та здоровішу, рожеву шкіру.

Що писало „Діло“ 50 років тому.

Субота, 20. квітня 1889.

„Друг друга обнімім!“

З нагоди свят Воскресення Христового редакція „Діла“ вмістила у новинках побажання читачам. У цих побажаннях читаємо між іншим: „Нехай та любов до рідного народу й рідної землі лучить і загріває нас усіх особливо тепер, коли перед нами стоїть у дуже вже недалекій будучині завзята боротьба за найважніше наше конституційне право, боротьба що має стати мірою наших народніх сил і поступу нашого розвитку. У звязку з тією боротьбою саме тепер пригідна пора пригадати заповіт тріюмфального дня христіянства: „і друг друга обнімім і ненавидящим нас простім вся Воскресенієм!“ — і пора подумати над дружнім і живим та енергійним зєдиненням і сконсолідуванням усіх наших народніх сил!“

СПРАВА НІМЕЦЬКО-АНГЛІЙСЬКОГО СОЮЗУ.

„З Льондону повідомляють, що льорд Сальсбері приїхав недавно до Льондону, щоб розмовитися з німецьким послом Гацфельдом, а потім має дати відповідь кн. Бісмаркові у справі його пляну німецько-англійського союзу“.

ЗІЗД МОНАРХІВ.

„Вістки про зізд монархів якось нараз притихли і ще зовсім не знати, коли він відбудеться. Про короля Гумберта, що вже в маю мав приїхати до Берліна, пишуть берлінські часописи, що він через важні справи, які тепер розмірковують в Італії, не могтиме виїхати з Риму, доки члени римського парляменту не розїдуться на літні ферії. Російський посол у Берліні гр. Шувалов виїхав до Петербурга — як кажуть в тій цілі, щоби там умовитись подрібно щодо подорожі царя до Берліна“.

НОВИНКИ

ЧЕТВЕР

19 КВІТЕНЬ

Ст. ст. 7. квітня 1939.
Григорія св.
Лат. Теодора.
Сонце: схід — 4.22, захід — 18.25,
Місяць: схід — 5.17, захід — 20.10

Завтра: 21. квітня. Пятниця.
Ст. ст. 8. квітня 1939.
Іродіона.
Лат. Анзельма св.
Сонце: схід — 4.20, захід — 18.26.
Місяць: схід — 5.52, захід — 21.18.

—o—

— **„Співак гір і полонин“.** Під таким наголовком відбудеться сьогодні, 19. квітня в год. 18. радієва шкільна авдиція в память 50-ліття смерти Юрія Федьковича. В авдиції беруть участь учні філії XV. держ. гімназії й ліцею з українською мовою навчання під проводом проф. І. Прокоповича. В програмі хори, деклямація й орхестра.

— **Засуд членів ОУН на Волині.** Перед окружним судом у Луцьку відбулися дві розправи проти осіб, що їх обвинувачено в протидержавній діяльности. У висліді цих розправ засуджено: Андрія Замелюка з села Іванчиць ґміни Тростянець на 10 років вязниці. Згідно з актом обвинувачення Замелюк був командантом т. зв. пятки О. У. Н., основником кількох відділів та їх провідником. За таку саму діяльність на 8 років вязниці засуджено товариша Замелюка — Петра Столярука. У другій розправі за орґанізування ОУН засуджено Олексу Чесюка з Жидичина на 8 років та Івана Силюка також з Жидичина на 5 років вязниці. („Ґазета Польска“ з 18. IV.).

— **Збори Ставропіґії в освітленні „Слова Народового“.** Неофіціяльний орґан москвофілів, ендецьке „Слово Народове“, в числі з 18. квітня подає звіт про загальні збори львівської Ставропіґії, що відбулися минулої неділі. Зі звіту виходить, що „не зважаючи на всі зусилля сеніора Ґулли не впорядковано остаточно фінансової господарки Ставропіґії і в цьому році“. „Комісія-матка не могла — жалується „Слово Народове“ — з початку устійнити спису нової управи Ставропіґії.“ Щойно по довгих короводах вибрано нову управу в такому складі: Антін Ґулла — сеніор; заступники — адв. О. Сивуляк і в. Хиляк, члени ради — суддя Білинкевич, проф. Генсьорський, А. Кенс, Куспіш, інж. Луцик, Медицький і проф. Сметанський. „Слово Народове“ довідується з кол учасників зборів, що з новою управою „до голосу дійшла у старорусинів поміркована група, яка рішуче і традиційно льояльно ставиться до Польської Держави“. Взагалі-ж — підкреслює „Слово Народове“ — „руска (староруска) сторона стає партнером, яким поважно треба зацікавитись. Співпраця польсько-руска може влекшити праці над розвязкою української проблеми. Громадські вибори виявили, що русини зміцнюються орґанізаційно“. Ось до яких руско-староруско-польських міркувань дали „Слову Народовому“ привід збори політичних емеритів та національних гермафродитів...

— **Демонстрації львівських безробітних.** Вчора в год. 10. перед полуднем більша скількість безробітних зібралася перед будинком Воєвідського Фонду Праці при вул. Вишневецьких 2. Підчас того, як делеґація безробітних пішла до директора Фонду Праці, на вулиці кинув хтось гасло не чекати на вислід конференції делеґатів, лиш почати наступ. З юрби почало летіти каміння, від якого вилетіло кількадесять шиб. Одночасно юрба здемолювала вхід до будинку. Демонстранти потурбували кількох поліціянтів, які намагалися стримати юрбу. У висліді тих сутичок поліція арештувала 6 аґітаторів та привернула лад. Невеликий гурт демонстрантів ішов Ринком та Руською вулицею, мабуть у напрямі воєвідства. Коло Волоської церкви демонстрантів заатакувала поліція і вони розбіглися.

— **Злодії у трафіках.** У Львові перевела вчора якась злодійська шайка крадежі у трафіках. У тютюневій крамниці при вул. 3-го Мая 7 украли невідомі злодії тектурову течку із марками та стемплями вартости 442 зол. — Лев Остерн, власник тютюневої крамниці при вул. Рутовського 16 повідомив поліцію, що 2 невідомих типів, користаючи з його неуваги, вкрали з ляди книжку з марками і стемплями вартости 600 зол. — Мабуть ті самі справники виконали того самого вечора і третю крадіж на шкоду Ірини Соха, власниці тютюневої крамниці при вул. Зиблікевича 6, якій украли течку з марками і стемплями вартости 40 зол.

— **Самовбивчий замах.** Адам Замойський, якого поліціянт заарештував і провадив до комісаріяту як підозрілого у крадежі черевиків, намагався перетяти собі жили.

— **Львівська хроніка.** До канцелярії адвоката Ю. Лещія (Ринок 33) вломилися злодії і

М. РОМАНИШИН. 4)

Розбите муравлище.

Семко Цимбалюк був спокійний за долю свого братства. Він знав його силу і силу противників. Республиці Жебраків він ворожив довгі роки щастя і добробуту. Лірниками він не журився. Похатники і катеринкарі, от кого треба було тримати цупко в руках. Семко замешкав таки при тій чудовій вуличці, звідки входилося просто на пісчані узгіря, а звідтіля в кітловину до ліса. Так наказував йому його вибагливий смак прошака з касти катеринкарів, дарма, що його інструмент — цимбали — куди більше нагадували тужливі ліри, — і так теж велів йому його уряд.

Хати не довелося йому довго шукати, як то бувало у старих дільницях. Під 13-тим числом, якого уникали забобонні притульники, він винаймив кут у немолодої, середніх літ, тугої жінки, що мешкала самітно в кухні-одиночці і була перекупкою з ґастрономічної бранжі варільниць. Вона щоранку йшла з повними кошиками на базар, де продавала печене і варене, зготовлене за вечора, як пампушки, пироги, струцлі, тісточка, ґуляш, перчену зупу і всяку споживчу замішку, яку любили вуличні міхоноші, візники, халабудники і вся та багатобарвна гуща, що невпинно кітлувала на ринку і дивним дивом з цього жила.

Пані Симпліція була стара дівка і тому з огляду на свій поважний вік удостоїлася тої пошани, що сусіди щиро і без призирства називали її „панею Зазуляковою“. Так теж з першого разу кликав її Семко Цимбалюк, проте більше з огляду на її густі руді вуси і недобрі, зеленкуваті очі, в яких, як невгасна лямпа, світився докір і помста. Цимбалюкові вона згори вичитала наголос строгий реґулямін, який обовязував його, як пустого бурсака, фізично і морально. Вечорами, після десятої ніколи не приходити, жінок до хати не впроваджувати, комірне найдалі до пятого кожного місяця платити і ще богато не менше важних пунктів, щодо чистоти обуви, правильної зміни білля чи враніщнього застилання ліжка і порядку.

Семко Цимбалюк був би радо втік ще тої днини, як спровадився, якби не був заплатив за три місяці згори, зрадившись подурному перед панею Зазуляковою зі своєю касою. — Шкандар не баба, холера чиста! — воркотів усередині. — Але пожди, я тобі покажу, стара відьмо, чия візьме — потішався скрито, діставши жінці дозвіл увійти до хати і скинути з плечей цимбали. Та згодом вилізло з мішка шило, бо показалося, що та сувора і неприступна жінка, яка називалася Симпліція Зазулякова, не була така страшна, як виглядала. Вона була мовчазна, як скала. Зате часом вона піддавалася приступові балакучости і тоді говорила щонеміра, аж вуха тріщали слухачеві, серце бунтувалося. Звичайно її мова була скаргою на невдячний мужеський пол, що то не знає ні ніжности ні ласкавости.

Вона постародівочилась. Її серце застигло, ствердло, скамяніло, мужчина, що полюбив би її щиро і отверто, міг би чисати ... її серце, мягке як її пампушки, а солодке як ... сахариною перецукрений медяник!.. Вона ... коли не говорила отверто, а все натяками, ... їздами, спогадами. Змучивши Семка своєю проповіддю, засипляла з одним і тим самим мотивом на устах до себе:

— Кілько вовни мягенької
На білій овечці,
Тілько цноти і пестощів
В кожній паненечці...

Цимбалюк уже не сумнівався, що пані Зазулякова добувається до його серця. Він почав куди сміливіше надуживати своїх ... льокаторських прав, не обтирав чобіт, хоча з них куснями летіло болото на підлогу пані Зазулякової, а цимбали, намоклі водою, клав ... завжди так, щоб з них цюрком спливала ... да і потічком бігла серединою кухні. Пані Зазулякова не сердилася.

Раз, коли Семко вернувся пізно вечір і кітловини, відбувши важну нараду, вона, не ... відкриваючи очей від кухні, несміло ... нила його, що віддала складане ліжко до ... прави, бо там є кілька звихнених пружин і ... стелянці. Зате вона відступає йому своє ...

При цьому вона добула зі сковороди ... репалений пампушок і попрохала скоштувати.
— Ви ще такого й не їли! То на спеціяльне замовлення на свіжому тонці з додатком ... му. Таких комубудь не даю!

Вкоротці зайшла ще одна важна подія в житті пані Симпліції Зазулякової і Семка Цимбалюка: вони побралися (Д. д.)

вкрали машину до писання і гардеробу. — Карло Матис зі Сапіжанки повідомив поліцію, що на головному двірці украв йому хтось із кишені шкіряний портфель із готівкою 23 зол. та особистими документами. — До Загального Шпиталю привезли Михайла Дячка (Шептицьких 10) який напився отрути. Йому випомпували шлунок і залишили його дома. — Марія Фурович, замешкала в Персенківці знайшла передучора на вул. Вулецьке Корсо кількамісячну дитину жіночого полу. При дитині була картка такого змісту: „Стефа Квятковська, я без засобів до життя, мушу пуститись на такий життевий шлях, бо інакше мусіла б убити дітей і саму себе та не маю відваги і волію, щоб хтось інший те..." Дитину віддали до захисту, за матірю шукає поліція. — У ставі на Францівці знайдено трупа 22-літньої Ольги Белецької, дочки сторожихи (Сапіги 43), по якій загинув був слід. Імовірно Белецька покінчила самогубством. Поліція веде в цій справі слідство.

— **Пожежі.** У Варваринцях, пов. Теребовля вибухла пожежа внаслідок хибної будови комина. Від тієї пожежі згоріло 7 будинків. Шкоди дають суму 6.800 зол. — В Біщі, пов. Бережани вибухла пожежа в кооперативі „Відродження". Згорів товар вартости 200 зол. — В Купчинцях, пов. Тернопіль згоріла стодола з пашею вартости 700 зол. на шкоду Магди Ружило. — В Доброводах, пов. Підгайці вибухла пожежа в будинках Степана Озноровича. Згоріло 14 господарських будинків, власність 17 господарств, загальної вартости 50.000 зол. Підчас пожежі, яка вибухла внаслідок необережности, вдушилася димом у пивниці жінка Озноровича. Одна жінка сильно попарилася. 10-літня дівчинка загинула імовірно згоріла живцем. За нею почали розшуки. — В Маріямполі, пов. Станиславів вибухла в тамошньому костелі пожежа. Не зважаючи на енергійну акцію згорів дах, частина стелі, костельне білля й літургічні одяги. Загальна шкода — 13.000 зол. Пожежа повстала внаслідок злочинного підпалу. Поліція веде слідство.

— **Краєва хроніка.** У Підвербцях на Покутті 24-літній селянин Гривник вертався полем із своєю 18-літньою жінкою Мартою, з якою недавно одружився. По дорозі між подругами прийшло до суперечки. Гривник ударив свою жінку мотикою так сильно по голові, що поклав її трупом на місці. Трупа своєї жінки залишив Гривник на полі, сам зголосився до поліції. — До трупарні загального шпиталю в Турці вдерлося трьох мужчин (Біндери і Файлер), щоб викрасти трупа Герша Бронера, який буцімто помер у лічниці після ампутації ноги. Одначе Бронер не вмер і напасники викрали трупа Ігната Шийки. Вони запримітили свою помилку щойно тоді, коли привезли тіло до дому. Зорієнтувавшися, вони відвезли трупа знову до трупарні. Обома Біндерами та Файлером зайнявся прокуратор. — 37-літній Едвард Зеліґман із Новосілок Передніх, пов. Рава Руська застрілив свого шурина Леона Брудку, б. „пшодовніка" поліції. По тому вбивстві Зеліґман відібрав собі життя вистрілом із револьверу.

— **По операції підрізав собі горло.** У лічниці ім. Познанських у Лодзі трапилася перед двома днями жахлива подія. В тій лічниці перебував на лікуванні 73-літній Мошко Пульпель. Перед кількома днями Мошкові Пульпелеві перевели операцію. По переведеній операції Пульпель попав у психічну депресію і передучора над ранком, коли всі хорі ще спали, він підрізав собі горло. Стан старця безнадійний.

— **Чоловік намагався відбити від поліції жінку-пачкарку.** Катовицька поліція арештувала перед кількома днями відому пачкарку Зельму Сьверчину. Коли арештовану вели на комісаріят, її чоловік і кількох спільників намагалися пачкарку відбити. Підчас сутички поліція була приневолена вжити пальної зброї. Внаслідок стрілянини чоловік арештованої зазнав поважних ран. Раненого перевезли до лічниці.

— **1.550 газових масок для американських дипльоматів в Европі.** Відділ державного уряду у Вашинґтоні оголошує, що в березні він доставив своїм дипльоматичним представництвам в Европі 1.550 найкращих газових масок військового типу.

— **Спеки на Україні.** Температура на Україні доходить до 23 ст. вище зера. Зате в Данії лютує сніговія.

— **Гітлер пише новий твір.** Гітлер, як кажуть, пише новий твір, автобіографічного характеру п. н. „Майн Лебен" величиною такий як „Майн Кампф".

—o—

З кіна.

КІНО „ЕВРОПА: „КІБІЦ".

Французький комік Ферavailable Фернандель, що грає тут заголовну ролю, покладається виключно на свою прекумедну пику та сміховинну постать, починаючи від носа та зубів аж до довжезних ніг, що тягнуться в нього до самих грудей. Автори сценарія зладженого для нього не напружувалися ні трохи, а зробили звичайну фарсу, де сцени чергуються без великого звязку, кожна зокрема смішна чи тільки придуркувата. Основа цієї фарси майже типово шабльонова: багата дама хоче видати свою доньку за якогось там молодого ґрафа, якого знає тільки із прізвища. На місце запрошеного юнака приїжджає раніше скромний флейтист із малого театрику, що має режисерувати домашню виставу. Його вважають за ґрафа, а ґрафа за вітрогона. Перед замком багатої дідички трапляються три нещасливі автомобілеві випадки, з яких два зумисні, — три ріжні пари шукають свого товариства з перешкодами, — для розваги очей глядачів доданий балет, доречі дуже пересічний, крім прегарного виступу трьох танцюристів. Відомих більших артистів крім старої Марії Морено, що має маленьку епізодичну ролю, нема.

Зі судової салі.

КАРА ЗА ВИПОВНЕННЯ МЕЛЬДУНКОВИХ КАРТОК УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ.

Староство в Чорткові покарало **о. Я. Т.** гривною 100 зол. за те, що в червні 1938. р. вніс до бюра евіденції населення у громадськім уряді в Улашківцях зголошення в українській мові про тимчасовий побут у нього осіб. Староство стануло на становищі, що виповнення мельдункових карток українською мовою є занедбанням обовязку зголошення, наказаного розпорядком про евіденцію і контролю руху населення. Покараний відкликався до суду і дня 14. ц. м. відбулася розправа перед трибуналом окружного суду у Чорткові.

Обор. **д-р В. Електорович** виказував, що підсудний **о. Я. Т.** як українець має право по думці закону про мову з 31. липня 1924. р. та тексту законодатних мотивів до того закону вносити в українській мові всі письма до самоуправних урядів І. і ІІ. інстанції у справах їх компетенції, зокрема в цій мові доконувати всі вимагані законами зголошення як напр.: про скликання зборів, вибір та уконституування виділів товариств, зголошення кандидатів на радних до самоуправних установ, на послів і т. п., отже також про приїзд осіб на тимчасовий чи постійний побут. Дотепер за десять років істнування закону про евіденцію і контролю руху населення не карано нікого за виповнювання мельдункових карток в українській мові. Коли-ж навіть в останнім році деякі староства зачали за це карати, окружний суд у Коломиї і в Чорткові аж до останнього часу такі рішення староств відхиляв із вище наведених мотивів.

Одначе трибунал по довшій нараді оголосив присуд, яким засудив о. Я. Т. за промах зі ст. 25. І. 2. розпорядку президента з 16. ІІІ. 1928, поз. 309 про евіденцію і контролю руху населення на гривну 10 зол. зі заміною на один день арешту.

В оголошених устно мотивах присуду подано, що згаданий розпорядок та сперті на ньому розпорядки міністерства внутрішніх справ докладно означують всі формальности, звязані з обовязком мельдування приїжджих осіб і за недоповнення цих формальностей загрожують карами. Виповнення мельдункової картки українською мовою слід уважати непритримуванням приписаних формальностей, отже недоповненням публично-правного обовязку. А що мельдункова картка не є ані „поданням", ані „заявою", тому до неї не має пристосування закон про мову.

Згаданий присуд є остаточний, бо згідно з новелею до процедури в карно-адміністраційних справах нема тепер касації до Найвищого Суду.

З огляду на таке вирішення справи і виданий недавно обіжник староства до всіх громадських урядів про обовязок доносити у справі виповнювання мельдункових карток в українській мові, посипляться нові кари на наших свідомих громадян.

—o—

✝ Посмертні згадки.

Петро Сас Погорецький, парох Білини Великої, повіт Самбір, упокоївся дня 18. квітня 1939 р. в 74 році життя а в 50 священства.

Покійний крім своєї широкої громадянської праці як довголітній парох шляхотської громади Білина Велика ще перед світовою війною заложив разом з пок. д-ром Андрієм Чайківським в Самборі Товариство „Українська Шляхта" і живо ним займався. В. Й. П!

—o—

Спорт.

БІГ НАВПРОСТЕЦЬ ЛЬВІВСЬКИХ СОКІЛЬСЬКИХ ГНІЗД.

Спортова Секція Сокола-Батька улаштовує 23. ц. м. весняний біг навпростець для львівських гнізд. Посестри: 1 км., учасниці: 500 м. Побратими: 5 км., 2,5 км. (масовий біг), учасники (від 16 літ) 1,5 км., хлопчачі доріст та учасники (12—16 літ): 500 м. Старт у год. 9. коло Сокола IV. при вул. Крупярській. ч. 10.

КРАЄВИЙ БІГ НАВПРОСТЕЦЬ.

Краєвий біг навпростець відбудеться 30. ц. м. у Львові. Траса для мужчин: 5 км., для жінок: 1 км. Зголошення до бігу слати до канцелярії Сокола-Батька при вул. Руській ч. 20. до пятниці 28. ц. р. до год. 12. Час і місце старту подасться в щоденній пресі.

УКРАЇНА — ВКС.

Змагання за мистецтво Окружної Ліги відбудуться в неділю 23. ц. м. в Ярославі. Сподіємося, що й ці змагання Україна вирішить у свою користь.

СТЕП — ЗЕНІТ.

Змагання за мистецтво Б-кляси між цими дружинами відбудуться в неділю 23. ц. м. на грищі 40. п. п. (Погулянка). Початок у год. 15.30. В год. 14-ій попередить змагання молодших дружин. Ціни вступу низькі.

ХТО З КИМ ГРАЄ В НЕДІЛЮ?

Окружна Ліга: ВКС — Україна. Ресовія — Сян, Погонь І Б — Погонь (Стрий), Юнак — Лехія, Корона — Чорні і Польонія — РКС. Господарі подані на першому місці.

Б-кляса: Степ — Зеніт, Поліся — Зоря.

Театри.

Великий Театр.

Середа 19. 4. год. 7.30 Великий концерт п. н. „Артисти Львова на Ф.О.Н."

Четвер 20. 4. год. 7.30 „Оборона Коалтини".

Пятниця 21. 4. год. 7.30 „Оборона Коалтини".

Театр Ріжнородностей.

Середа 19. 4. вистави нема

Четвер 20. 4. год. 7.30 „Дзідзі"

Пятниця 21. 4. год. 7.30 „Дзідзі"

Український Театр ім. І. Котляревського.

РАВА РУСЬКА:
19. IV. На полі крови.
20. IV. Пригода в Черті.
21. IV. Найвірніший чоловік.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

ПЕРЕМИШЛЬ, саля Нар. Дому:
19. 4. Пісня Бескиду.
20. 4. **Невольник.**
21. 4. **За монастирський престіл**
22. 4. **Гетьман Полуботок.**

САМБІР, саля Української Бесіди:
23. 4. Дай серцю волю.
24. 4. Пісня Бескиду.
25. 4. Невольник.
26. 4. Бесталанна.
27. 4. За монастирський престіл
28. 4. Мати наймичка.
29. 4. Гетьман Полуботок.

КІНА.

АМПІР: „Жінка, яку кохаю".
АПОЛЬО: „Вставь і борись!" (Роберт Тейльор, Волес Бері).
АТЛЯНТИК: „Право проф. Ліндсея" (Едвард Робінсон).
БАЙКА: „Гайді" (Шерлі Темпль).
БАЛТИК: „Вязниця без крат".
ВАНДА: „Фордансерка", „Втікач із Сан Квентін".
ҐРАЖИНА: „Християнська брехня".
ЕВРОПА: „Кібіц".
КАСІНО: „Великий вальс" із Люїзою Райнер.
КОПЕРНИК: „Доктор Мурек".
МАРУСЕНЬКА: „Лист до матері".
МЕТРО: „Іве 27" з Марлєною Дітріх, „Романтичний міліонер".
МІРАЖ: „Сестри Кле".
МУЗА: „Марія Антоанета".
ПАЛЯС: „Волоцюги" (Щепко й Тоньо).
ПАКС: „Моє серце належить до тебе" (Джілі).
ПАТРІЯ: „Нічні метелики".
РАЙ: „Забута мельодія.
РІЯЛЬТО: „Гібральтар".
РОКСІ: „Сильні люди".
СВІТ: „Королева передмістя".
СВЯТОВИД: „Погоня", „Стрілець із Бенгалю".
СТИЛЕВЕ: „Ґунга Дін".
ТОН: „Долина гігантів", „Рапсодія"
УТІХА: „Жовтий пил" і ревія.
ХИМЕРА: „Знахарева дочка" (Павло Весели).

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська ч. 5)
„Бухара".

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 19. квітня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл: Великдень 1919 р. у Вильні, 8.10 Добридень наймолодшим, 11.00 Для шкіл: „Золота рибка" авд. Бен. Герца для молодших дітей, 11.30 Пісні про весну, пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., 14.00 Молоді таланти, 14.20 Симф. музика з пл., 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Весна будиться, авд. для дітей, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.08 Господарські вістки, 16.20 Дім і школа, 16.35 Скрипковий ресітал у супр. форт., 17.00 Бої за Вильно, 17.15 Вок. концерт, 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, **18.05 Про поета Юрія Федьковича, авд. у вик. молоді держ. гімн. ч. XV. під пров. проф. Прокоповича** 18.30 Гутірка про мову 18.40 Всебічний розвиток чи строга спеціялізація, діяльог, 19.00 Розр. концерт, орх., акордеон, вібрафон, форт., 20.35 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Шопенівський концерт, 21.30 Шаблі та дзвони, 22.10 Спорт, 22.15 Танк. музика, 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

Четвер, 20. квітня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з плит, 8.00 для шкіл, 8.10 Популярна муз. з пл., 8.50 Ранішні вістки, 11.00 Муз. поранок для вселюдних шкіл, 11.25 Біллі Мейрл грає власні твори, пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., 14.00 Концерт бажань, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 15.00 Гутірка техніка з молоддю, 15.15 Клопоти та ради, 15.30 Орх. 16.00 Пополудневий денник, 16.08 Господарські вістки, 16.20 Село перед і після комасації, 16.40 Органовий ресітал Йосифа Хвєдчука, 17.15 Інформації, 17.20 Ведмеді вертаються до праліcу, 17.30 Орх., 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Для села: Весна у вівчарні, гутірка м-ра Ол. Мартинюка, Комунікат Рільн. Т-ва Музика з пл., 18.30 Муж. хор „Віліпурін Лявлювелікот", 19.00 Концерт із конферансієркою, міш. квартет, пікольо, акордеон, нар. пісеньки у вик. Ол. Шемрай, 20.00 Танк. музика, 20.40 Веч. денник, метерольог. вістки, світовий комунікат, спорт, програма на завтра, 21.00 Орх., 21.30 Людвик XIV, 22.00 Спорт, 22.05 Мурийські набожні пісні у вик. О. Ладе, сопран, у супр. форт., 22.25 Нові львівські муз. видання, 22.35 „Двоєпіс сатири" авд. Г. Збєжховського та В. Раорта. 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Середа, 19. квітня 1939.

БЕРЛІН 17.00 Сучасна музика, 17.15 Квартет ес-дур Моцарта, 20.00 Промова мін. Ґебельса з нагоди уродин Гітлера, 21.30 Розр. музика, БІЛГОРОД 20.00 Опера, БЕРОМІНСТЕР 20.00 „Пімста летюча" оп. Штравса, І. і II. дія, БУДАПЕШТ 18.30 Циг. музика, 19.30 Вечір опер, ВІДЕНЬ 16.00, 17.10 Концерт орх., 18.20 Давня і нова музика на злод., 19.00 Нар. пісні, музика, **19.50 Українські вістки,** 21.15 Танк. музика, 22.30 Розр. музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 12.55 Вістки, 18.40 Сольо на траутоніюм, 21.00 З далекого світа, репортажі, ЛЬОНДОН РЕДЖ. 22.15 Німецький комунікат, МІЛЯНО 20.30 Розр. музика, 21.00 Розр. програма, 22.15 Хор, РАДІО ПАРІ 19.30 Скрипка, 21.00 Кабарет, 22.00 Легка музика, РИМ 17.15 Танк. музика, 21.00 Форт., 21.50 Оперетові мельодії, СОФІЯ 18.00 Популярна музика, 18.45 Форт., 19.15 „Цар і тесля" оп. Льорцінга.

Четвер, 20. квітня 1939.

БЕРЛІН 19.15 Веч. гомін, 20.15 Концерт, БІЛГОРОД 20.00 Гумор, 21.00 Нар. музика, БРЮСЕЛЯ ФР. 20.00 „Вероніка" оп. Месаджера, БУДАПЕШТ 19.25 Спів. ресітал Марії Васілідес, 20.50 Орх., ВІДЕНЬ 18.15 Дута орх., 19.00 Смичк. квартет а-дур оп. 18. Бетовена, **19.50 Українські вістки,** 21.00 Камер. орх., 10.30, 12.00 Концерт, у перервах репортажі в честь Гітлера, 18.15 Фантазія ц-дур на скр. і форт. Шуберта, 20.30 Вагнерівський концерт, ЛЯҐТІ 16.00 Легка музика, ЛЬОНДОН РЕДЖ. 20.45 „Циганське кохання" оп. Легара, 22.15 Німецький комунікат, МІЛЯНО 21.35 Сопран, форт., 22.15 Розр. музика, РАДІО ПАРІ 20.30 Симф. концерт, РИМ 21.00 Плити та пісні, 21.15 „Золото Рейну" оп. Вагнера.

Nr. akt. VI. 1 K. 7/38.

Sentencja wyroku.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej Sąd Okręgowy we Lwowie w wydziale VI. 1. Karnym wydał dnia 31. sierpnia 1938 r. we Lwowie następujący

WYROK

A) a) osk. Lew Czubaty, ur. 3. III. 1895 r. w Koloninie, powiat Rohatyn, s. Antoniego i Bronisławy Styrskiej, rel. gr.-kat., żonaty, redaktor odpowiedzialny czasopisma „Komar", absolwent filozofji, zam. we Lwowie, ul. Piasznika l. 6.

winien jest

że we Lwowie we wrześniu i październiku 1937. r. jako redaktor czasopisma „Komar" zaniedbał 4-krotnie należytej uwagi, przy której zachowaniu stosownie do jego obowiązku nie byłoby nastąpiło umieszczenie w czasopiśmie:

1) „Komar" z 12. IX. 1937 Nr. 36 karykatury pod napisem „Naszi rybałky" z tekstem pod nią: „Anu, może tam szczoś złowytsia u tij kałamutnij kałabani", pomawiającej oskarżyciela prywatnego, że współpracuje przy łowieniu ryb w mętnej wodzie.

2) „Komar" z 26. IX. 1937 r. Nr. 38 karykatury pod napisem „Kasa Selanśkoho Sojuzu" z tekstem pod nią „chaj ne znaje liwycia, za szczo bere prawycia — Ne dobroho my sebe prodały ale na nynisni — czasy i to dobre" pomawiającej oskarżyciela prywatnego, że kieruje się w swej działalności chęcią zysku, biorąc pieniądze z nieczystego źródła.

3) „Komar" z 10. X. 1937 r. Nr. 40 karykatury pod napisem „Z naszoho wertepu" z tekstem pod nią „My z Juroju budemo tut pokazuwaty riżni sztuki, łysze wy, pane chlebodawco, ne pidnosit zanadto dołoni, szczoby was nichto ne zaprymityw" pomawiającej oskarżyciela prywatnego, iż z chęci zysku daje się użyć za narzędzie obcych interesów oraz artykułu p. t. „Łyst" w którego treści mowa jest o oskarżycielu prywatnym jako „chroniu" i jako prowadzącym rozwiązłe życie seksualne.

4) „Komar" z 17. X. 1937. r. Nr. 41 karykatury pod napisem: W redakcji: „Jak na dołoni" z tekstem pod nią: „A to bidu ja sobi napytaw toju kryżmoju — peredpłatnykiw ne wydaty, a szczo hirsze wsi moji własni dity z usich storin kraju hotowi pozhołoszuwatysia za kryżmoju", pomawiającej oskarżyciela prywatnego, iż jest ojcem wielu nieślubnych dzieci w wszystkich stronach kraju i artykułu p. t.: „Z ridnoho bołota", w którego treści mowa jest o oskarżycielu prywatnym jako o człowieku bez rodzinnej moralności, — które to karykatury i teksty oraz artykuły pomawiają oskarżyciela prywatnego o takie postępowanie i właściwości, które mogą go poniżyć w opinii publicznej i narazić na utratę zaufania, potrzebnego dla jego zawodu jako dziennikarza i działacza społecznego, a zatem zawierają przedmiotowe znamiona wyst. z art. 255 § 1 kk., czym dopuścił się 4-krotnie wykroczenia z art. III. L. 1 i 5 ustawy z 15. X. 1868 r. Dz. U. P. Nr. 142.

b) osk. Edward Kozak, ur. 21. I. 1902 r. w Hurnie, p. Stryj, syn Teodora i Bronisławy Lesser, rel. gr. kat., artysta malarz i rysownik, żonaty, zam. we Lwowie, ul. Piaskowa l. 36.

winien jest

że we Lwowie sporządził i oddał do umieszczenia w czasopiśmie „Komar"

1) we wrześniu 1937 r. karykaturę umieszczoną w czasopiśmie „Komar" z dnia 12. IX. 1937 r. Nr. 36 na st. 8, przedstawiającą oskarżyciela prywatnego jako współpracującego przy łowieniu ryb w mętnej wodzie.

2) we wrześniu 1937. r. karykaturę umieszczoną w czasopiśmie „Komar" z dnia 26. IX. 1937 r. Nr. 38 na str. tytułowej przedstawiającą oskarżyciela prywatnego jako biorącego pieniądze z nieczystego źródła w sposób niezgodny z etyką.

3) w październiku 1937 r. karykaturą umieszczoną w czasop. „Komar" z dnia 10. X. 1937 r. Nr. 40 na str. 2 przedstawiającą oskarżyciela prywatnego jako dającego się użyć za pieniądze, jako narzędzie cudzych interesów — które to karykatury pomawiają oskarżyciela prywatnego o takie postępowanie, które może go poniżyć w opinii publicznej i narazić na stratę zaufania, potrzebnego dla jego zawodu jako dziennikarza, — czym dopuścił się trzykrotnie występku zniewagi z art. 255 § 1 kk., za co Sąd skazuje osk. Lwa Czubatego w myśl art. III. lit. 5. ustawy z 15. X. 1868 r. Dz. U. P. Nr. 142 czterokrotnie na grzywnę po 25 zł. — osk. Edwarda Kozaka w myśl art. 255 § 1 kk. trzykrotnie na karę aresztu po 2 (dwa) miesiące i na grzywnę po 25 zł.

Po myśli art. 31 i 32 kk. wymierza Sąd osk. Lwowi Czubatemu karę łączną grzywny w kwocie 75 zł. w myśl zaś art. 31 i 33 § 1 kk. wymierza Sąd osk. Edwardowi Kozakowi karę łączną aresztu przez 3 (trzy) miesiące i grzywnę w kwocie 75 zł.

W myśl art. 61 kk. zawiesza Sąd osk. Edwardowi Kozakowi wykonanie orzeczonej kary aresztu warunkowo na czas 2 (dwa) lat.

W myśl artykułu 578 § 1 i art. 584 kpk. zasądza Sąd od obu oskarżonych solidarnie na rzecz Skarbu Państwa koszty postępowania, w myśl art. 75 prep. o. k. s. zasądza Sąd od osk. Lwa Czubatego opłatę sąd. w kwocie 7 zł. 50 gr., zaś w myśl art. 76 74 i 75 przep. o. k. s. zasądza Sąd od osk. Edwarda Kozaka opłatę sądową w kwocie 10 zł. i 7 zł. 50 gr.

W myśl art. 278 § 2 i art. 584 kpk. zasądza Sąd ponadto od obu oskarżonych solidarnie na rzecz oskarżyciela prywatnego poniesione przezeń koszty postępowania a to należność pełnomocnika w kwocie 45 zł.

W myśl § 39. ust. druk. z 17. XII. 1862 r. Dz. U. P. Nr. 6 ex 1863 i w myśl art. 51 kk. orzeka Sąd, że wyrok ma być po prawomocności ogłoszony jednorazowo na solidarny koszt oskarżonych w czasopiśmie pt. „Dilo" i „Komar".

МЕШКАННЯ

ДО ВИНАЙМУ кімната з утриманням, фортепіян. Бонцюркова, Шептицьких 14/I. 828 4-4

УМЕБЛЬОВАНУ кімнату окремий вхід винайму (може бути і харч) Театинська три, Д-р Левицький. 845 2—3

КУПНО — ПРОДАЖ

ПІЖАМКИ шовк. попел. 3.90, райтузки литячі і фільдекос., суконки, убранка, плащики по революційних цінах. „Світ Дитини", Львів, Сикстуська 2. 667 2-2

„ПАЛІЮМ" продає найдешевше, найліпші, найтриваліші робітничі убрання, охоронні плащі, мотоциклеві комбінезони, імпрегновані плащі мужеські і дитячі. Гетьманська 22, ріг Лукасінського. 1-7 806 8-8

ЛІТНИЩА

ЛІТНІЙ ВИПОЧИНОК у Крилосі у мальовничій околиці Галича від 1. червня для літників, вигідні кімнати з цілим утриманням — купелі в Лукві і Лімниці — прогульки та оглядини розкопів і памяток старинного Галича. — Зголошення до Адміністрації „Діла" під „Крилос". 857 1—?

РІЖНІ

ПЕРШОРЯДНА українська хемічна пральня одежі і красильня футер ПЕРЗІЯНА Центральна контора: Львів, Руська 18, тел. 108-65 поручається Ш. Т. Громадянству. Приймає заступників у всіх містах. 622 9-10

КУХОННІ комплетні виправи, емалія 65, алюміній зол. 99.— з млинками, залізком тощо. Ренчнер, Легіонів 37. 692 6-6

ПЕЧАТКИ, монограми, ТАВЛИЦІ, виконує найдешевше перше та єдине українське ритівниче заведення ВОЛОДИМИР ЯРОШ, Львів, ул. Сенкевича ч. 8 2816 41-?

ЛІМОНЯДИ, квасн, всілякі есенції, пасти постачає Вирібня Есенцій, Львів, Конопніцької 10. 847 1—5

ОГОЛОШЕННЯ

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyćkyj Wydawca: Spółka Wyd. „Diło", Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Diło", Lwów, Rynek 10.
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів Ринок 10